

tare domine in ~~Jeronomum~~⁹
virtute tua. ~~Jeronomum~~⁹

id est demonstra tuam potesta
tem a maiestate ut qui prius re
misi in humilitate in mundu mō
rem ad iudicium in maiestate

~~Cassio~~^{no} cantabimus ore a
tutes tuas id est mirabilia opera
tu a. Nec etenim duo sūt que a no
bis oīmodo exigunt ut laudes do
mini fideliter canemus et opere
nostro iphius mandata faciamus

~~Nicola~~⁹ vel cum dō minus
monstrauerit vir
tutem suam in iudicio tūc cantabi
mus et psallem⁹ virtutes eius.

~~Nicola~~⁹ Rūia electi atinue
laudes diuinās secunduz qd bici
tur i lxxiiii. psalmo beati qui ha
bitant in domo tua domine in secu
ula seculorum laudabunt te qui
est benedictus secula scloz. Amē

O ~~Eus de⁹ me~~
us re. Titulus talis est
*In finez psalmauid pro
assumptione vel susceptione ma
tutina. Cui⁹ se fūs tal est Psalm⁹*
iste dirigens nos in finem id est
in christum de cui⁹ passione agit
est dāuid id est xpī qui est manu
fortis aereas debellās potestates
qui ideo dictus est dāuid quia fa
dus est nobis ex semine dāuid se
cundum carnem Et est ps pro su
ceptione matutina id est p resur
rectione cristi que valde mane fa
da fuit cu; adhuc tenebre essent

~~Cassio~~ Susceptio enim fuit
qñ dominus xp̄s mō
le corpus veteris hōis conditione
deposita in magnā gloriā clarifi
cat⁹ assumpfit. Et cum in hoc psal
mo xp̄m multa de sua passione co
stat esse locuturum videamus cur
eius titulus solam resurrectionē
comemorāe voluerit. Sepe h̄gē p
is quod sequitur illud qd pcessit
vt cū dicim⁹ mane faciū intelliga
mus ut qd pcessisse noctem. Et hoc
p figurā si nō dñe cū p id quod
sequitur possimus intelligere qd
precedit vnde cum dicit christum
resurrexisse. eum passum a mortu
um m̄di
eat fuisse ~~Nicolaus~~

Quod autem ps iste est de christi
passione a resurrectione ad latram
scriptus patet per hoc qd christus
pendens in cruce protulit principi
um huius psalmi tanq̄ dictu; de
persona propria dicens h̄li h̄li
lamazabathani quod est interp
tatum deus meus deus meus qua
re dereliquisti me. Sic enim icipit
iste psal. in hebreo et in translatō
ne ~~Jeromini~~ iuxta hebreum. Qd
autem in translatione communī
interponitur Respice in me. non ē
in hebreo neq; in translatione ~~Je
romini~~ predicta sed fuit additum
a lxx. interpretibus. qd sic patet qd
secundum sententiam salvatoris
principiū huius psalmi et per
consequens totus psalmus ad lit
teram de christo est intelligendus
Et Mat. xxvii. dicitur illud qd sub
ditur infra in hoc psalmo dūisa
gij.

runt sibi vestimenta mea qd ipse
tum fuit de christo. Et paulus apostolus qui scivit legem per exercitum studij et postea plenus per instru-
ctionem spiritus sci allegavit literam
huius propositi de christo dictam ad hebreos. ij. dicens de credentibus
in christo. Non confunditur frater
eos weare viz christus dicens in
psal. Nuncabo nomen tuum fra-
tribus meis in medio ecclesie lau-
babunt te. Igitur sequendo christi
iobis Mat. et pauli sententiā deter-
minationē ecclesie propositum iste exponē-
dus est ad litterā vñ dicendum est de
christi passione a qua fuit diuinus
libatus sua glōsa resurrectione

Cassio. Nā cuī mīti psalmo
vñ breuiū de dñi pas-
sione meminerint. Ne mō tam tā-
ta p̄petratate cā descripsit sicut iste
vt non tam p̄petratia qm historia
esse videatur vnde dñs christus oia
prudens atq dispensans cuī fu-
tura cuncta presentia sunt quasi
iam vicina passione p̄motus da-
mat dicens

Deus deus **Nico.** ratiōe
meus. hūani
tatis a te **Cah.** Repeticio ista
create affectū necārie
orationis ostendit deus. grecus
sermo est qui latine interpretatur
timor p̄ q̄ re vt arbitror maiores
nostrī dñm a timore appellandū eē
voluerunt. Vn̄ quidā ait gētilius
poetaz. Primū in orbe deū fecit fieri
Hugo. Respice in me et vide
lequitur enim quasi pendes in cru-

ce. Et dicit Jeronim⁹ q̄ dñs in pas-
sione et cīm hūc psalmūz et sequē-
tes usq ad ultimum verbum In man⁹
tuas domine cōmēdo spiritū meū

Nicola. q̄re me de reliq̄stī
mīmābus iudeorum me p̄sequēntium et traditū
eotū vñtūtati longe a salute mea
scilicet corpori quia non fuit pres-
uatus a.

Cassio. Nā passus
morte. ē ipassibili
tis p̄ passibile quā suscepit hūani
tatem immortalis mortuus est
qui nūq̄ moritur resur rexit unde
abtūs Ambrosi⁹ ait. Idem patie-
batur et non paciebatur moreba-
tur et non morebatur sepebatur
et non sepebatur. resurrexit et nū
resurrexit sīca hominem dicimus
hodie patimori et sepebiri cuī tñ aia
illius nullo fine claudatur. Vide
ostendit causam quare derelictus
est scilicet quia peccatum generis
humani exigebat vt pro nobis
peccatoribus pataretur. Vnde sub-
dit verba delictorum meorum.
hoc supp̄ exi.

Nico. delicta po-
gebant. puti sua
dicit Tum propter membrorum
capitis affinitatē. Tuq̄ quia fa-
cit ea quodammodo sua sustinen-
do pro eis penaz mortis deus me⁹
clamabo p̄ diē q̄ circa horā nonā
dici clamauit xp̄s i cruce. h̄ly te
lyāc Mat. xxiiij. Et non exaudiens q̄r
christus non fuit exauditus i ista
oratione quia non procedebat ex
voluntate deliberativa sed ex raō
ne afflictionum et motuum sensiti-
ue p̄tis ad ostendendum in christo

veritatem humane nature. **E**nō
et videlicet precedente ch̄rist⁹ dia-
mavit similiter ad patrem pro sua
liberatione dicens. Pater mihi pos-
sibile est transeat a me calix iste.
Et hoc q̄ non sum exauditus **n**on
ad insipientiam m̄ supple c̄putab̄is
in eo in hoc apparuit maxima eius
sapientia et quantitas ad diuinita-
tem a quantum ab humanitatem
quia ille modus liberationis hu-
mane fuit cōuicentissimus ut vi-
delet homo sic penam solueret q̄
debat. a deo redimēt qui poterat

Cassio. Audiat querelū ge-
nus humanū. qui pe-
titiones suas desiderat sine dilacō-
ne completi petit sicut dictum est
humanitas verbi que merebatur
exaudiri. qm tam enī ideo non con-
stat auditam vt eius sacro sanguī-
ne probrosa mundi criminā laua-
rentur. Clamauit paulus vt ab eo
caēnis stimulus tolleretur nec ta-
men auditur a **Aug⁹** Sed nō
domino **Aug⁹** ad insi-
pientiam sed ad sapientiam vt ho-
mo intelligat deūz esse medicum.
a tribulationem medicamentum
esse ad salutē; non ad penā. Sub
medico positus vreris secaris da-
mas. non audit medicus advolū-
tam sed ad **Greg⁹** xxvi.
sanitatem **Greg⁹** mora-
tium. labor pugnē protrahit vt
crescat corona victorie. Suos er-
go dominus cum velociter non ex-
audit quos repellere creditur: tra-
hit. Medicus quippe animarum ē
et peccatorum in bonis contagia

fecat abscondit virus putredinis fer-
io tribulatio misera quo voce egrī
audire dissimulat: eo egritudinis
finem pro

Cassio.

fūo enim
curat. **Cassio.** sunt gene-
ra petitionum quando petim⁹ ho-
nores diuicias vindictā immorā
a cetera h̄mōi: insipieter petim⁹
quia mundana desideramus. Nū
autem postulamus vt a periculis
liberemur ut vita nobis conceda-
tur eterna. non stulte petimus se
conuenienter oramus **TV** autē
in sancto habitas deus pater qui

es laus israhel id est videntium et
intelligenti **Aug⁹** In illis ha-
bitum te **Aug⁹** tas quos
sancificasti quos facis intelligere
quia ad utilitatem quosdam non
exaudis. a ad damnationēz quos
dam exaudis. **A**utilitatez non ē
exauditus paulus. aad damnacō
nem est exauditus dyabolus qui
petit Job ad temptandum. et de-
mones qui petierunt se posse intra-
re portas. **N**on te sperauerunt
patres nostri: sperauerunt et li-
berasti eos. **H**oc te clamauerunt
a salu faci sunt. Et nouim⁹ a legi
mus qm multos patres nostros
sperantes in se quos eruit deus
Ecuit populum israhel de terra egi-
pti. Ecuit tres pueros de camino
ignis. Ecuit danielē in de lacu leo-
num. Ecuit susannam de falso cri-
mine. Nunquid defecit ad filiu; su-
um vt in cruce pendentem non ex-
audiret. Sed cum hec tanta supplici-
antibus prestiterit tam filio pro
prō non peccit sed p nobis om-

gijij.

nibus trahidit illū ut implerent
scripturæ et salutis mundi p[ro]as
sionem ipsius proueniret. christ⁹
qui suos apostolos vocat in euan
gelio fratres ipse antiquos pro
p[ro]phetas a fideles **Jeronym⁹**

vocat patres **Jeronym⁹**
*In te sperauerunt et non sunt con
fusi qui a q[uo]d premisisti ac imple
sti h[ab]e est tuta promissionis a lo
gam vitam eis*

Nicolaus

*Ogo autem sum vermis id est vilis
et abominabilis in conspectu iude
orum. Vnde expueunt in faciem
eius et collaphis eum acciderunt ve
habetur. Mathei. xxvij. a non ho
mo videlicet reputatus quia non
halebat speciem neq[ue] deorem.*

*Vnde. psal. liij. Reputauimus eū
quasi virum leporosum. Maximus
in sermone eiusdem. Cur toti⁹ cre
ature dominus vermiculo se volue
rit comparari. et possumus quidē
humilitati assignare que sancto
rum virtus est maxima sicut san
ctus moyses ante deum se animal
irrationale proficitur. dauid puli
cem se esse commemorat. Nechri
stus se compa**Jeronym⁹***

*Ruaxermis in ligno nascitur nō
habet patrem nisi matrem. Et cri
stus ex maria est natus sine con
cubitu non habet patrem in terris
nisi matrem. Opprobrium domini⁹*

Cassiodorus fuit chri
sto innumeris spitis sacerdotes
et pharisei conspuabant et alapis

sacrilegis verberabant eum. et ab
ieclio plebis fuit. quādo pylatus
dedit turbis potestatem quim rel
lent sibi dimitti. Illi barabā sibi
elgentes: christum dominū poti
us abicerunt. **Omnes** videntes
me. Omnes de malis tantum susci
piendum est qui deriserunt me di
centes. Ave rex iudeorum locuti
sunt labi⁹ a non animo Nam q[ui]
per iracundiam et non per ratio
nem probares dictum a diecitat
mouerunt caput me sicut falsum
prople **Nicolaus** blas
tam **Nicolaus** blas
tam phe
mādo a vocādo. Quidā dixerunt
sacerdotes cum blasphemando
consequenter ostendit dicens

*Perauit in domino eripiat eū
saluum faciat eum. Nec verbare
cit etiam euangelista. Mathe.
vicesimo septimo dicens. Princi
pes sacerdotum cum scribis illud
tes dicebant. Alios saluos fecit se
ipsum non potest saluum facere
Et subditur confidit in deum libe
ret eū si vult et propleta ait quo
nam vult **Jeronym⁹***

Jeronym⁹
id est pater voluit talem filiu⁹ ha
bere sine peccato per quem pecca
ta mundi tolleret. **Cassiodorus**
O celestis integritas. Nonne vide
mus hic euangelium magis recē
sere q[uo]d p[ro]sa lmu[m] quando tan
tareritate completa sunt ut non
futura sed transacta videant. Ne
rito ne quid aut excusabile perfi
dis aut fidelibus relinquere am

Nicolaus sequitur
um manitatis christi qui tanquam verus
homo recurrat ad diuinum auxiliu
um dicens **Q**uoniam tu es qui ex
traxisti me de ventre. vide licet vir
ginalis quia supra naturam nasci
me fecisti de **Cassiodorus**

Et congrue ab originalis peccati
vicio dicit se extractum unde hu
manitas tenebat obnoxia spes
mea ab uteribus matris mee. Cri
stus homo ab inicio vite sue spem
suam se dicit posuisse i domino ut
declararet perfectam humanitatem;
qua assumere et monstrare dignus est.

Jeronymus Qui non est
designatus fugere ybera matris id est ybera ma
rie In te priede sum ex ytero

Augustinus ut in soli
esset spes
Cassiodorus Quid autem
dicit se per
iectum in domino ostendit ab hu
mana iniustitate se fuisse discretum

O ex parte matris mee de me es tu

Nicolaus et te deus meum cog
noui quia anima
christi ab instanti concepcionis fu
it repletavirtutibus et scientias ne
discolleris a me subtrahendo auxi
lium tuum Cuius causa subditur

Quoniam tribulacio proxima
est id est acerbitas maxima mee
passionis et non est qui adiuuet
cripido me de mambus in deo eu

Jeronymus neque homo

ministri pa
tre **Cassio** qd si de
bet nullus est qui eripiat piditam
tem. Consideremus ergo si debemus
aliquando ab ipso diuini qui n*il*
tius nisi ipsius tantum miseratione
possimus salvare. Oratione decur
sa quaz cunctus in passionib*s* suis
semper premitur sicut cum fecisse
tempore traditionis evangelista
tu dicta testatur. Consequens per al
legoricas copaciones achanum
crucifixionis sic reuelat ponens
futura tamquam preterita ut durissima
corda indeorum quasi peracta veri
tate convinceret. **O** crudeliter me
vituli multo et populi indeorum que erant
tamen vituli lascivientes et incostum
netes qui gressus suos nullo mo
deramine distinguunt sed vagi ac
petuli ad iniqua consilia quibus
dam saltibus effecerunt. **T**auri prim
gues obseverunt me. per quos pri
cipes indeorum designat qui seruo
res erant ad occidendum christum
et in diebus impinguati. **V**e circuit
dederunt potest trahi ad eos qui
illum cum gladiis et fistibus am
bierunt. Obseverunt autem ab il
los qui sepulchrum eius custodi
erunt ne a discipulis occulte rape
ret. **A**ceruerunt super me os suum
Clamantes. Crucifige. Crucifige
cum faciat leo rapiens et rugiens.

Nicolaus Desiderantes
me deuoate ex
crudelitatis magnitudine. **S**icut
aque effusus fui. aquae ei profecti subditur
de vase quam aliq*u*ares quia de alijs li
quib*s* effusis remanet sapientia odore

per hoc intelligitur q̄ inde ita int̄ē
debant amicilare christum ut
de ipso nulla memoria ēmaneret

Idem Jerom⁹ **HUGO.** Vel si
mus **HUGO.** cut aq̄
effusus sum id est sanguis meus
abundante sicut aqua effusus ē
A mortem autem domini secuta est
mois spiritualis apostoloru⁹ **Vn**
de addit⁹ a disp̄sa fuit oia ossa mea
EHO id est apostoli quia sicut

NICOLA⁹ **V**el aliter magis
iuxta literam. **P**la sunt omnia ossa mea id est a
puncturis dissoluta **T**ali modo di
citur danielis ⁹. **D**omie in visione
tua dissoluta fuit compages mee
a nihil remansit in me virtu⁹ **E**a
dum est cor meū sicut cera liquef
ens in medio ventris mei. **S**icut
cerā a calore ignis resoluit sic cor
humanum in quantum est sensiti
ue p̄tis organum horrore terribil
pene imminentis. **N**ec autē ad ex
primendam magnitudinem dol
oris christi sensibilis dicta sunt de
christo. **R**uit tanq̄ testa virtus
mea quia humor existens in cor
pore christi fuit quasi exhaustus
per effusionem sui sanguinis in fla
gellatione: coronacone: manu⁹ et
pedum confixione et lateris apco
ne. **I**n cuius aptione post sangu
inem exiit aqua. vt habetur. Job
xix. ad ostendendum q̄ corpus re
mansit a refactum tanq̄ testa exci
cata. Et ossa mea rotubata sunt.

quia deficiēt sanguine deficit vic
tus ossium. **L**ingua mea adhesit
faucibus meis pre defecu humo
ris ⁹ i puluerē mortis deduxisti me
id est ab morte per qua corpora
rediguntur in puluerem. tamen
corpus christi a pulueris putredi
ne fuit preservatum per sue resur
rectionis accelerationem ut dicunt
est supra psalmo. xv. **N**ec mirum
si hec passus suis que pdixi **Q**uo
nam circundeat me canes mil
ti id est inde non se habentes ad
me sicut homines sed sicut canes
contra me latrantes in presentia
pylati consilium malignantium
obsedit me scdm q̄ dicitur. Mat.
xxvii. **M**ane autem facto consilii
merunt omnes principes sacerdo
tum et seniores populi aduersus
Ihesum ut cum morti traderent et
vincut ad duxerent et poncio pp
lato presidi tradiderunt **E**nde
runt manus meas et pedes meos
clavis in cruce perforando. Et licet
hoc se cerunt milites pylati q̄ erat
gentiles: ascribitur tamen indeis
ad quorum importunam peticio
nem hoc factum fuit. **D**enumerau
runt omnia ossa mea quia ita ex
tenderunt me in cruce q̄ ipsa dimu
merari potuerunt

Cassiodor. **V**t qd caro supducta celauerat: mi
mia extensio corporis appareret
NICOLAUS Ad cuius intel
ledū scđū q̄
qñ aliquis cruci affigebat p̄us mē
sura corporis a manu i manū sī la
titudinem; et a scapul' usq̄ ad pedes

secundum longitudinem capiebatur ut in ligno crucis fierent foramina p̄q dāi possēt faciliter transierat factum fuit de xp̄o qn̄ aut vna manus fuit affixa humores curunt ad locū illum qui naturaliter currunt ad locū lesum a sic nervi fuerunt retracti versus illam p̄tem. **P**eo ad hoc q̄ alia manus reduceatur ad locū foraminis in ligno facti oportuit eum trahiri violenter cum cordis. **D**em intelligenduz ē de pedibus ppter lesionem factaz in p̄tibus superioribus. ppter quod ex talis violentia extensione corporis apparebant ossium iūcture quia christus fuit nudus crucifixus et sic poterant ossa eius dumerari. **I**psivero considerauerūta isperēt me estimantis me hominē purū eo q̄ videbant me talia passus diuiserunt sibi vestimenta mea sicut q̄ dicit Jobis. xix. Accepérunt vestimenta eius a fecerunt quatuor ptesymicaz militi vnam p̄tem et super vestem me am miserunt soritem scibet super tunicam inconsumabilem ut dicitur ibidez. Et quia nō erat conuenienter diuisibilis miserunt sortem quis eam h̄aret totaz. **C**allio. Ab scienduz vero cur testatz habeo ponendi amaz me am a potestatem habeo sumendi eam potius crucis a non alterius suppliciū elegit sibi modum. Considerandum est q̄ crucis positio tales est ut p̄s eius superior celos petat in ferier terras non deserat fixa iseretur ina contingat. Et relut q̄

busdam brachij extensis latitudine eius totius mudi ptes appetat. **J**acens vero quatuor cardines mundi designat. Sic in quo posita cuncta videtur esse completa ut christum in celo xp̄m in terra christum p̄cundum orbem christum quoque ad inferna figuram crucis esse cognoscas. **O** si fuisset ferro trucidatus aut ignibus fuisset suffocatus aut lapidibus fuisset oppressus a flūdib⁹ dimeritus aut alia qualibet morte preuentus quo signo rogo dyabolus pelleretur quo verilo frons christianorum tutam manisset qua figura corporis anime firmaretur iſfirmitas. **N**ulla morte tante maiestate melius conuenire potuit nisi tec que nobis perfecte salutis indicia dereliquerit. **C**orpus namq̄ christi filii dei cruci clavis affixum lancea pforatum fæctus nobis intulit sine fine mansurum. **P**ost narrationem passionis sue dominus iesus celerrimam deprecatus sui corporis resurrectionem ut p̄fidorum mala crudelitas superveniente tali glori a destruat. **V**nus dicit. **A**u autem domine ne elongaueris auxilium tuum a me. **A**uxilium dicit suam resurrectionem que facta est. **N**ico. Ahi dicat tertia die. **D**omine pater protinus resuscita me ad defensionem meam conspice. Que autem sit ista defensione consequenter expavit dicens. **R**ue animam meam id est a morte violenta que gladio solet iſterri quod factum est q̄ non per violentiam sed

*Scrip. 141
Scriptorium Oppozitum
1720 p. 12*

*Oppozitum not.
1720 p. 12
in scriptorium
1720 p. 12*

*Pellitur
not. 1720 p. 12*

*A gladio mea iſterri
1720 p. 12*

*scriptorium not.
1720 p. 12*

*long. 1720 p. 12
in scriptorium
1720 p. 12*

*scriptorium not.
1720 p. 12*

Natura sua voluntate anima eius se
pabatur a corpore secunduz qd dix
erat. **Johann.** xv Ego ponam am
mani meam a nemo tolliet eam a
me sed ego ponaz eam a me ipso
id est pro voluntate mea. a de ma
nu ea **I**ESO id est de potestate
mis. **I**fernī qui deuorat
animas more caminō vnicā meaz
id est animā meam qd circa bici
tur vnicā qd ipsa sola in humis ē
a pōda alie anime mundatur ab
ipsa **H**oc etiam dixit in psalmo. x
v. Nō derelinq̄s aia; meā iiferno

Nicola **P**atia mi de ore
leonis id est pli
indacī quem weat leonem ppter
cruelitatem a fortitudinem mali
cie sue a cornibus vnicornū hu
militatem **Glosa** vnicornis
meam **Glosa** vnicornis
supbissimum qd dicit moi ex idg
natione si pter voluntatem suaz
teneatur vñ cornū hab; Postu
lat ergo eripi humilitē suam a
presumptione a supbia militu; q
ipsum putabant custo dire intra
sepul **Colle** Postq̄ dominus
crum **Colle**. christ⁹ narravit
que passus est consequenter sub
iungit fruduz passioms sue dicens

Narrabo nomen tuum fr̄ib⁹ tuis
Ric id est apostolis alijs qd
christi discipulis quibus
manifestauit resurrectionem suaz
factam vñtute dei patris sedm qd
exponit apostolis ad hebreos. ij
Non confundit eos weare fratres
dicens **Narrabo** nomē tuū fr̄atri
bus meis vt dicū est subtítulo

Huius ps i mebio ecclie lauda
bo te id est i mebio cōgregatiōis
fidelium faciam te laudari p apo
stolos atios qd credentes **H**oc fa
ctum est in die pentheostes sicut
dicitur actuum. ij **L**oquēbātur a
tis liguis apostoli magnalia dei
hīnde cōuerit cristus sermonē
ad suos fideles hortās eos ad lau
dem dei dicens **O** vi timetis domi
num timore filia **Cassio** Qui
livel initiali. **Cassio** lau
de generat. amoē ebuit. ardore;
caritatis iſſammat Timor erit hu
manus non laudem p̄tuit sed vi
tuationem quia eccl. xv. Nonē
speciosa laus i ore peccatoris Qui
ergo reuerentia habetis noī eius
laudate cum corde a ore quia eum
nō meretur p̄dicare nisi qd cognos
titur a timere Qui autē fuit illi qui
cum timent explanat dicens vñ
uerſum semē **Rico** id est vñ
iacob **Rico**. uersi imi
tatores fidicā operum eius qd estis
supplantatores vitorum. glificā
te eum coram omnibus absqz tio
re honorātes eum **H**meat cum
omne semē if tū non carnalis sed
spiritual scdm qd distinguit apls
ad ro. ij. Isel scdm carnem a isel
scdm spiri **Hugo**. Semen ist
tum **Hugo**. sunt omnes
renati p baptismā qd deū cōfēplāt
p verā fidē. Ruaē at sic laudari d;
a glificati oſeqnt oñt dices qm̄ n
spreuit. negligendo ne qd desperit
refutāto depeccat̄ eç paupis a meā
Ric Qui i paupertate nat⁹ ſū on
ſatus nudus crucifixus

et mortuus atq; i alieno sepulcro
sepul ~~Colleō~~ ^{Translatio ro-}
tus ~~manā habet.~~
sic. Neq; deserit preces pauperum
Cassio Quod solent facē isti
riantes viz spernere pauperes. despi-
cere supplicantes. causamq; de ha-
bitus qualitate mentiri vt si sit re-
stibus mitibus rex putetur. Si
habeatur h; apud dm longe diū
sum est qui de restibus nō iudicat
qm opulentiam non honorat sed
preces fideliū pauperum exaudit
et adiuuat. genus illi preciosus ē
q; cū fuerit sanctitate dīssimus
Iero Nec auertit faciem suam a
mortuis. si cum clamarem ad euz
exaudi. **Hugo** Vn ad hebre
uit me. **Hugo** os. v. dicit apo-
stol. In oib; exauditus ē p sua re-
uerentia. **Cassiodr** Sed quib;
ta ē de quo
se dī exaudiūt. vt q; mors nrā
eius exilio similet vt originale pec-
atum veteris hominis redimēt precio
scissime pas. **Hugo** Deinde co-
fionis **Hugo** uertit ser-
monē ad patrē ostendens q; ecclā ita
laudat eū sic loquitabat p; ps vñ dī
H; pud te laus mea i ecclā magna
Nicola q; xp̄ ms noīe p̄s
laudatur in ecclā p
orbē terrā diffusa. vota mea id ē
cor; p; et sanguinē meū voluntarie a
me oblata in cruce reddā. ouerten-
do sbstantiā p̄mis avm in corp;
meū et sanguinē in sacramento eu-

charistie i aspectu timetū eū et fide
bū corā qb; cōficiē hoc sacramētū
Ipe est ei sacdōs sūm; q; hāc oſe cē
tio nem efficit v̄tute diuinitatis. sa-
cēdōs āt ecclātī nō ē nīsi mīster p
ferēs v̄ba oſe cōfīs i noīe ei^{et}
pauperes et v̄ehuiles a saturabunt
Cassio q; oſeptis tremēt gnu
di esuriūt. Satuātū cī
nō poterāt nīsi q; s tal esuries possi-
debat et lauda. **Nico** q; a cui dī
būt dñm. **Iero** uimis lau-
bib; et grātū actōe debet accipe hoc
sacramētū. **Iero** q; reqūit eū p si-
tum. **Iero** dī copa cognoscētis q; ipē ē paſs vñq; de celo de-
scēdit vñet corda eo y i selm seljū-
aie eorū etnali vñet a hoc sacra-
mētū vñificat spūalit et etnali. Vñ
dñs st Joh. vi. Si q; s mābūcauit
ex hoc pane vi. **Cassio** Ilb; vñ
uet in etnū **Cassio** citervi
uē dicim; q; s diuinitatis grā per-
seuerat Remi. **Nicola** ē p
mīcentur. **Nicola** ē p
plete dñs p̄uidētis oſiōez gētū ad
fidei xp̄i an finē mūdi sic p̄dēm fuit
daniel. viij. Ois p̄l's tb; et lingue
huien tū. **Vnde** dī remīcentur
Hugo p fide quā p̄dicabāt
dñz q; aūsi fuerāt p̄ idolataz. vñmū
si fines terre q; ex vñueris finib;
ēre collē ē ecclā catholica. **Et** adā
bunt in conspectu eius vñueris fa-
miliē gen. **Cassio** Ne quis puta-
tum. **Cassio** ret dubium q;
mō eēs ab vñmū gētib; adorand
mēposuit i aspectu ei⁹ vñ null⁹ ad-
orat n̄ q; de sincera fide p̄sumperit

Conspicetus enim illius non est nisi supra fidelissimos a bōs. **R**uoriam domini **I**ero Regnum di est regnum **I**ero aboli cecidit a regnum christi **N**icola⁹ aduenit.

Et ipse christus q̄ est idem cum patre ratione deitatis dñabat ḡetūz

Hugo supra dixit de mandatione spirituali eu charisticie ibi edet pauperes q̄c hic consequentur agit de manducacione sacramenti que omnis est bonis a malis unde dicit manducauerit corpus christi in sacramento a ad orauerit exterius genua flectendo omnes pīm

Cassio id ē diuin gues terre **C**assio tes q̄ ha

bent in diuicijs presumptionem:

Et hi diuites qui sunt trupidi xpia m. in conspectu eius cadent omnes qui descendunt in terra id est in terrenas concupias carnis fragilitate descendunt a omnibus apparere nō possunt h̄ dei conspectui noti sunt

Augustinus Solus em̄ deus videt quō cadūt muerisq̄ celestē ouer saconē deserētes i tra eligūt beati appare hoib⁹ nvidētib⁹ ruinā eoru

Hugo Ita erit mal dicit cri stus s̄ de me a de me is qui bigne sumunt corpus meū erit hoc qd subditur a anima mea il livit

Jeronimus id est deo uet **J**eronimus patri q̄a mors in ultra n̄ dñabat h̄ sem̄ meū s. filij ecce **H**ugo amore in suet ipi **H**ugo sticie non timoē pene Hoc erit em̄ p̄ pblicati

ōnem apostolorum Vnde subdit. Annūciabit dño genatioē tura.

Rico v generatio p̄li christi amo q̄ regenerat in chri sto ex aqua a spūlādo que tempore dauid adhuc erat ventura: a p̄ orbem diuulgāda. et annūcia bunt celi a apostoli a discipuli domini qui celi dicūtur in .xviii. ps. iusticiam eius a mandata xp̄i et euangeliū ipsius populo videlicet christiano: qui nasceūt per fidem ex aqua a spūlādo quem fecit dñs s. christus liberum a peccatis.

Cassi Creauit enim quando il pīt. Sed tunc cum a peccatis liberū fecit qn̄ christianismū p̄ aqua; re generatōmis instituit. O dura cor da iudeorum. o insensate mentes infideiū. Nōne hic solū ps. ad passionē dñi credeā sufficē debuisset quā sic euidentē de se veritas ipsa p̄ diceauit. Et ne aliq̄ excusatio durissimis corde ēlinqueret sequuntur inē alios **V**e hac re psal. euidenti a mai festissima p̄hatō descripti. xxvii. lin. lxvij. et. cvij. vt nulli debet ē ambiguiū qd tatis p̄comib⁹ cogisci tur fuisse di

Collector No s uulgatu. **C**ollector igi q̄ p̄ mia; dei a fide filij eiō xp̄i Iesu p̄ cultū ifidelitatis euasim⁹ vt exinde dīgs p̄ nō modulo grātuātōnes referre p̄mpti excitemur Jugis nre mēorie omēdādū ē q̄l'r p̄ nob̄ dñs Iesus paup̄ scūē a dolēs a discipulo traditus i manib⁹ immitiorū; suorum. ligatus: consputus: dri sus: percussus: saturatus opprobri

179
Bartholomaeus
Pugnac
1799

is falso accusatus. flagellis ceſus.
ſpinis coronat⁹ morti adiudicat⁹
dauis cōfōſſus. ſuſpensuſ patibū
lo crucis. ſelle potatus. a tandem
p peccatis noſtriſ i cruce mortu⁹
a lancea latus eius perforatum ē
mentum ſanguis et aqua pfluxit
Hec tereāt ſe imper animo noſtro.
vulnera eius in cruce pendentis in
ſpiciēt. ingem memoriam de
eius paſſione cum ſpirito a cor
bis dolore habeamus. quatinus ſic
ei compati valeamus ut ipſi poſt
hanc vitam copulari mereamur i
reg. **NIC** Moraliter autem poſ
no **NIC** ſet expom iſte pſal
mus de quolibz fideli qui eſt mem
brum christi qui in afflictione me
tis ſue corporis poſitus petit a do
liberari. a quibus cum adiutorio
dei reſurgit ſalte ſpiritualiter. et ſi
non corporaliter quia deus pmit
tit aliquando fideles fuos i afflic
tibus corporaliter mori ut p me
ritum pacientie perueniat ad ma
ius premiuſ celeſtis glorie. ad
quod nos perducat qui eſt bene
dictus in ſecula ſeculorum Amen

Psal. xxx
Dominus re
git me Titul⁹ h⁹ pſal.
Pſalm⁹ 68. q̄ **H** Supra egi
t p; ex pmissis **H** de paſſione
christi a de fructibus eius. hic at
ad hoc prosequitur fructum eius
qui e liberatio a captiuitate babi
loica. ſa p̄tō a tec fca e p paſſio

ne; bñ p qm data ē nobis libertas
re dei ad ſupnā ihrlz ad qm rū
timur p. p. dietas ſue grās q̄s in
hoc pſalmo deſcribit prophetā.

Calli. Loquitur em̄ p r to
ſim⁹ chriſtianus. p rimi ho mīnis
retuſtate de poſita. regeneratus ex
aq̄ et ſpiritu ſancto. grās agēs at
q̄ dicens

Domi **Hugo** eriſtus L
re deuntē de captiuitate p̄cī v̄t dux
viatorez ne deuict. vt lux in febris
ambalantem ne eadat. vt paſtor
ggregem ne a lupis pereat

Ieron. La nihil mihi deerit. Pugil illi dicit
pugil pugil
dico pugil
pugil pugil

Hugo Et h⁹ pbat p iudicōem
tori. Prima grā ē ognīco ſacredi
tuē de q̄ diē. Li loco paſcū. I. ſacred
scripture Libi me collocauit. V. 29. pugil
pugil pugil

Calli. Sicut enim pecidū cor
pibus pinguad mem
p̄stat ager de paſtus. ita a sermo
diū animā nouit fideliſ ſagina
re meditat⁹. de his paſciū ſatuā
tus eructauit ille qui dixit deo **O**
 dulcia fauic⁹ meis eloqua tua ſup
mel a fauū ori. **Hugo** Secunda
meo a his filia. **Hugo** grā eſt
baptiſti regnatio q̄ e ianu a fidei
de q̄ ſeddit. **Op** p aquā ſedētōis.

Caf. a ſup lauacruſ baptiſti
ad bonos fructiſ ferēdos ſimis mu
nerib⁹ irrigat. **Hugo** Et bñ dē

Caput primus ad
præceptum

aqua refectionis quia baptiſmus
reficit a reformat in homine simili
tudinem dei qm deformat dyabo
lis p p̄tma ſup hanc aqm Lecu
cauit me. Iſcīt puerū fidei nutri
mēto. Quaſi dicat recepto ſacra
mento baptismi quaſi ſūdamēto pau
lati alia ſacramēta recipi q nutri
unt aia ad recipiēdū ſolidum ci
bū id eſt doctrinā pſediois. Ter
cia gratia ē omnimoda conuerſio
ad deum ut nichil preter eum que
rat homo de quo addit. Lamiam
meam conuertit. Ad ſeſt munda
m̄ rebus non inhiet vel intēbat
q minus ad eum curte libe possit.

Cassi que poſt baptismu; de
peccatrice facta ē iusta
de feſtienta mūdissima que duobū
ſub dyabolo fuerat captiuā ſi tunc
eſt ſalubris iſta conuerſio ſi non
iterum in centiuis vienjs in peccata
relab a HUGO Alia ſ. q̄rta ſ
tur HUGO tia qm fecit do
min⁹ viro iusto eſt q ducit euz p
copendium conſiliorum vnd ſubdi
tur. Deduxit me ſup ſeitas iuſti
cie. Id eſt per conſilia p q ducic
homo ut rectius a citius perueiat
ad patri. Cassio ſemite em⁹
am iuſticie ſit
duo precepta caritatis. in quib⁹
lexa sermo pp̄halis concluditur.
videlicet diliges dominiū deū; tu
um ex toto corde tuo a ex tota aia
tua. a proximum tuum ſicut teip
ſum. addit propter nomen ſuū.
Ut nemo diceret meritis ſuis col
latū qd a diuina gratia probatur
eſſe conuolum. Sequitur quinta

gratia que eſt ſecuritas per qua
viator iste ducitur per viam huic
mundi vnde ſubditur. Nam ethi
abulauro i mediombre mortis
HUGO peccata vel peccatois
dicuntur vmbra mor
tis quia per ipſa peruenit ad re
ram mortem in feruinde pſa. ix. di
citur Habitantibus in regione vmb
re mortis lux orta ē eis. Sic ergo
continua litteram: pericula vie no
poſſunt mihi nocere quia domin⁹
deducit me. Nam si ambulauero i
ter peccatores quoſcumq; non ti
melo mala culpe ad qm trahere
me voluit. nec mala pene qm mihi
inſigant quoniam tu mecuſ es.

HUGO Nunc habitas in corde
meo per fidem ut poſt
vmbra mortis etiam ego ſim te a
Cassio Siue vmbra mortis
absolute dyabolis
eſt qui obſcurę nobis laqueos po
nit. ut nos pēt nebulas ipſius de
cepti ieterne mortis precipicia co
ruamus. No timebo eius prauas
temptationes a fraudeſ quia tu de
us meus preſetie tue me tuitione
defendis. ſicut ſcriptum eſt in pro
phecy. No te deſeram. no te derelin
qua. Sequitur vi. gratia que ē pa
cientia a gaudium in tribulacione
Vn dic. Urga tua a bacul⁹ tu⁹
ipa me conſol. HEROO Per vir
lata ſunt HEROO gamit il
ligit ſbulatio a disciplina pris. p
baculū ſuſtētatio i pñti a ſolato
futura accipit. Cass. Iſtis g
duabus reb⁹ fidel ſe aſſerit conſo
latum. Vna eſt diſcrecio ſine casti

Brahm ſpam
Brahm ſpam
Brahm ſpam
Brahm ſpam

*Vixit et ipso tempore
fuit et non domum*
gatio que conuertit viciosos Altera est gubernatō que sustinet fide
lissimos christianos. Ipsi ponit
in plurali numero p istis duob⁹
que virga a baculus signant. Sed
videamus quemadmodū utrāq
nos consolari poterunt cū res om
niō diuersae sint. baculum quip
ad opem ferendam humane īne
cilitati semper assumitur. De vir
ga quid dicimus que p cutit affi
git a nostravicia iudicaria seueri
tate castigat. Consolatur plane a
ipsa fideles quando eos ad viam
domini adhibita emendatione p
ductit. Nam recte consolari dicim⁹
omne illud quod innuat et si ad te
pus nos p districione contrastat
sicut dicit apostolus ad hebreos.
Omnis disciplina ad presēs non
gaudij videtur sed tristicie. impo
sterum autē multū fructu⁹ affert

HUGO Consolantur autem
nos flagella dm pro
pter tria. Primo q̄a signa sūt pa
terne dilectionis sicut ipse dicit a
postoli. Ego quos amo arguo a
castigo. Secundo quia penas eter
nas in tempalem cōmutant. Vn

GRE ait sancti penas tempa
les lucrum reputant q̄
phas se eternas euadē non igno
rant Tertio quia eterna gaudia
donant Vn sapientie. in. dicitur
In paucis rexati in multis bene
disponen⁹ **JESU** Erubierūt ergo
tur **JESU**. me consolando
me affixerunt **HUGO** Septi
mortificādo

tia est refectio eucharistie de qua
subdit **P**arasti conspectu meo
men **CASSIO** id ē predestina
sa. Isti altare sāculū
quod cūctavideat ecclesia quod cir
cundat populus christianus. Ecce
vero mensa est beata coniuacio
corporis a sanguinis xp̄i. epulatō
felix. saturitas fidei. esca celestis.

HUGO Hanc mensa pavit xp̄s
ix. dicitur. Sapientia id est cristi
edificauit sibi dūmū ib est sācta
ecclesia a excibit columnas vii.
id est. vii. sacramenta que sunt in
ecclesia. immolauit vīdīmas sc ip
sum offerens in ara crucis. misericordia
vīnum a posuit mensa quā do tor
pus a sanguinem suum in altaris
sacramento fidelibus dedit mādu
candum. misit ancillas suas ib est
predicatores ut vocarent ad arcez
id est ad sacramentū co: poris cri
sti quod ē munimen contra inimi
cos. Vn subiungit. abuersus eos
scilicet de mones. qui tribulat in
diuersis tempta. **CAS** quoniam
mentum sumitur ad remissionē
peccatorū a vitā eternā possidēbā
HUGO O cāua gratia est le
ticia sp ritualis de q̄
subdit **I**mpinguasti in oleo caput
meū a letificasti mentem meā leti
cia spiri **JESU** Mens em caput
tuali **JESU**. vocatur quia sic
a capite reguntur membra Ita co
gitationes mente re gūtūr vel disponūtur **HUGO**
Ratio quare oleum dicitur spūal
h.

*Dominus sanat nos
v. dypatibus
m. v. d.*
Le^retitia est quia illuminat et facit su-
p^{er}nata facit ne homo hinc an^s tra dyabolū possit ab eo capi . de-
quo oleo dicit in alio psalmo . un-
xit te deus oleo leticie per consorti-
bus tuis . **S**equitur . ix . gratia cu^z
subiungitur . a calix me^z inebriās

Cassiodor⁹ hoc ē mun⁹
sanguis dñi
qui sic inebriat ut mentem sanat
dans obliuionem vanarū delecta-
tionum . **H**ec iniquitv^molentia so-
brios reddit . **H**ec plenitudo a ma-
lis evacuat Et qui illo poculo non
fuerit repletus . eterna reddit ege-
state ieiunus . addicqz . **P**reclar⁹
est . vtiqz cum talia conferat ut ad
telorum regna p^ducat de quo po-
culo in euāgelio dicitur Qui bibit
ex aq qm ego do nō fit et vng^p si fi-
ct i cofos aque saliētis ivitā etnā
Hugo **S**equitur . x . gratia vi-
debit . persenerantia
de q subdit **A** Et misericordia tua
subsequetur me . id ē misericordia
que precedit me conferendo grati-
am . subsequetur me ne cadam a
gratia sed in bono perseveret om-
nibus dieb⁹ vite mee . Prop^k qz
orat ecclesia . Tua nos domine gra-
tia semper preueniat et sequatur
ac operibus iugiter prestet esse i-
ten **Cassii** Nam si soluz seque-
tos **Cassii** . retur nemo donata
pcⁱ peret . si tantum procederet nul-
lus posset collata seruare Graui-
ores sunt enim m^{is}bie quas a tergo
dyabolū parat . a nisi dñm mi-
sericordia subsequatur facilime
fragilitas humana decipitur

*Dominus sanat nos
v. dypatibus
m. v. d.*
Collect **D**ēinde fidelis cristi
an⁹ declarat ad quē
finem predicta beneficia sibi sūt co-
cessa di **Iero** **A** Et ut in habi-
tēs **Iero** item in domo dñi
hoc est in vita eterna ubi sine fine
habitabunt sancti in longitudine
dierum . eternaliter sine fine.

Cassii **M**ente reponamus qd
celestis ista fistula . x .
virtutum gratiis a beneficiis com-
pacta cetererit . qm dulce melos
aie salutari delectatione cātaueit .

Collect **D**ominus itaqz nos
rigit ut ad vite pascua
nos ducere possit aqua baptisma
tis nos abhuit . **H**ic qz animas no-
stras avicis et dyaboli potestate
ab se conuertit . **D**ēinde super semi-
tas iusticie nos exaltata inter ad-
uersa corroborat . post hec discipli-
na nos castigat et in tribulationi-
bus castigatione nos sustentat .
Dēinde paulo sui corporis men-
tem nostrā satiat . gaudio spiritu
ali ipsam impletat suo proprio sa-
guine nos inebriat ad ultimum
perseuerantiam usqz in finem no-
bis tribuita nob post finē hui⁹ vi-
te in celesti domo perenniter et se-
licitate nos cum suis sanctis habi-
tare facit . **H**i sunt decem grad⁹le
neficiorum predictorum per quos
dominus electos suos . de profun-
do tempestatis et miseria rum hu-
ius mundi ad patriam eternae felici-
tatis transmittit **A**d quam nos
perducere dignetur ipse qui est / be-
nedictus in secula seculorum Amē

*Epi bok. 9. v.
Epibok. 9. v.*

*Le sij d'ys plas
Ist d'ys plas leys p'ys
p'ys d'ys plas*

Dominis est fer
ra et ple. Hunc psalmo
prepomitur talis titulus
Plaimus David prima sabbati.
Glosa Judei propter digni
tatem sabbati appellant omnes alios dies septimane
videlicet prima sabbati id est pri
ma dies post sabbatum. secunda
sabbati etia sabbati sic de aliis
Gentiles vero appellat dies nomi
nibus planetarum dicentes dies
solis. dies lune et sic de aliis. christi
an vero omnes dies appellant feru
aseo quod semper ab opere peccati est
ferian. **Cassio** Prima sabbati
dum Cassio. si sicut diem do
minicam quia prima est post sab
batum in quo die dominus resurrexit
ita isti seculo cognoscit subuenisse
Glosa est ergo sensus prebi
ti tituli **Psalmus**
iste cantatur a dauid de gloria re
surrectionis christi et hominis refor
matione que resurrectione facta est
prima sabbati id est in matutino
prime sabbati quod nunc dominica di
es dicitur ob reuerentiam et exel
lentiam surre
ctionis eius. **Collector**
Sicut enim prece post victoriam
belli clamat totam inimicorum ter
ram esse victoris. Sic propheta da
uid preuidens in spiritu dominacionem
christi in omnes gentes post resur
rectionem eius esse venturam clamat
universum orbem terrarum esse christi
Cassio ut sicut se nullus ab
eius ipso probaret ex

ceptu Ita nec ab eius fide crederet
alienum unde proha genus humanum
alloquens ait

Dominis est terra id est ecclesia
que nutrit et continet popu
lum christianum. a domino specialiter
pura mente famulat. a plenitudo
eius. Id est multitudine sancta quod reple
tur ecclesia. Ne haec terram et ecclesiam
putares ex sola regione collectas
consequenter subdit orbis terra
rum. et universalis ecclesia que totius
mundi ambitu continetur. Et universi
qui habitant in eo. et non quod
conueniunt et recedunt sed qui fixa
mentis stabilitate perdurant. Habi
tae enim manere dicimus. Ille se
ecclesiam habitat qui usque ad obitum
suum in fide rectissima perseverat
Sicut et alius psalmus dicit ut hab
bitet in domo domini omnibus diebus
vite meae et bene ecclesia debet esse sua

Hugo Via ipse super ma
ria et in amaritudine pas
sionis suae vel super amaritudines tri
bulationum avicio et huius seculi flu
ctus fundauit et cor solorauit
eam in fide ut ancora fidei procel
las cuiuslibet piculi non pauescat
et super flumina preparauit eam
Iero et super cupiditates huius
mundi constituit eam ut
ipsa superior esset mundata sine
macula et **Alligatio** flumina in ma
ruga refluxunt. et
cupidis homines labuntur in secu
lum. quos etiam superat ecclesia que
deuidis per dei gratiam cupiditatibus
secularibus. ad recipiendam im
mortabilitatis caritatem patet est.

Nicola Ad hanc intelliguntur predicatione duorum
suis hoc modo. **Dm** est terra a plenitudine eius. per plenitudinem intelliguntur animalia. a transmutatione. orationes
fratrum et universi qui habitant in eo per hoc tollitur error manichaei. quod dixit ista inferiora corruptibilium non
esse a deo bono sed malo qui posuit duo principia in uno videlicet bonum et
alatum malum. quoniam ipse super maria fundauit eam. **No** est per hoc intelligendum quod mare simpliciter in
serius terra sit cum terra sit insimilis elementum et genitissimum sed so-
lummodo sunt aliquas partes esse scilicet
ripas maris que supereminunt aquas.
et per talem modum loquendi dicitur
quod normannia est super mare occidentale
nunquam et ianuenis civitas super mare
mediterraneum. Et similiter de fluminibus
que parisius est super sequentiam. Et
autrelianis super ligetum. et sic de aliis.
Ab hoc enim terre sunt situatae super
marinavt deserviant utilitati homini
vivi navigationibus et pescatoribus.

Cassio Postquam docuit breuitate
universa domini esse que
condidit. **Nunc** interrogacioni respondens
qualis esse debent qui se ipsi
sunt desiderant nuptiarum. promittit
ergo interrogaciones ut apta responsio
subesse quod. **Iero** Quis pro-
tut dices. **Iero** Caritate ponitur. ascendit in montem domini

Hugo Iste mos est sancta eccl^{esi}sa de quo christus
in secundo psalmo. Ego autem constitutus sum rex ab eo super sion mon-
tem sanctum eius. **Quis** ergo dicas

ne ascendet in ecclesia ut sit de ecclesia
non solo nostro sed et merito. quod multi
sunt de ecclesia numero tantum quod si as-
cendunt non stat sed cadunt. Ideo
subiungit. aut quis stabit. post sa-
cramentum perseveranter: per fidem et ho-
nam operationem in loco sancto eius
id est in ecclesia. **Jeromimus** Ecclesia
augustinus et cassius. dicunt montem domini esse altam iusticiam;
ut est illud. **Vade** et vende omnia quod
habes et da paupibus et levibus the-
saurem in celis. aut quis stabit in
loco sancto. **Ieo** id est super haec
eius. **Ieo** altissimam iusti-
ciam eius ac si dicat quod multi ascenderunt
et non perseverant. **Vnde** promis-
interrogacioni responderet dicens.

Innocens manibus. cuius operacio-
Cas neminem ledit sed quan-
tum potest adiuuare con-
fundit et ne putares: hoc sufficere
addidit. et mundo corde. id est qui
mundus est in cogitatione. qui non
acepit in vano animam suam. **In**
vano enim accipit animam suam
qui putat desideranda que sunt tra-
sitorialibus et abusus terrena. **I**
le vero in vano non accipit animam
suam qui se novit ad divinitatis in-
telligentiam procreatorem. ad legem
domini custodiendum. ad cogita-
tiones eternae vite. et quocumque potest
super misericordia gratia promereri. nec iuvia
vit in dolo proximo suo. **In** dolo in-
rat quisque qui alii facturus est quam
promittit veraciter. **Jura** in veteri
testamento prohibitum quidem
non est. scriptum est enim. **Ju** auit
dominus et non permitabit cum. **Le**

gimus enim prophetas sanctos
iurasse Et quare dicit in euāgelio
Non iurabis neq; p celum neq; p
terraz ac nisi q̄a humano generi
de infirmitate mentis frequenter
nascitur causa per iurū. Et ideo in
nouo testamento utilius dicit esse
omnino n̄ iurandum. primo premi
sit pias obseruationes. Et osequē
te s̄bit pre **Iero** Hic acci
mia dicens **Iero** piet bene
dictionem a domino. illam videlicet
in futuro de qua habetur. Mathe.
xi. venite benedicti patris mei pe
cipite regnum. Et bene dicit a dño
Cassio quia ipse benedicit
Ipse absoluuit qui incommutabiliter
damnare potuisset. Et ut illa bene
diction non per misericordiam sed per indul
gentiam domini remissee deatur.
Ibcirco subiungit La misericordia
a deo salutari suo. Salutaris no
ster est christus dominus a quo
a beatitudine tribuitur a peccata lax
antur. Nec moueat quod prius dix
it hic accipiet benedictionem a do
mino. Et postea subiunxit: et mis
ericordiam a deo salutari suo: dum
in ordine rerū primo parcat pec
catis nostris. a postea benedictio
nis ipsius munera subsequantur.
Hoc enim frequenter inuenīs eē
variatum: ut primo misericordia
ponatur ut ē illud deo misereatur
nostrī a benedicat nobis Iterūq;
conuerit illuminet: vultum suū
super nos a misereatur nostri. Que
figura dicitur anastrophe id est p
uerbio quando ponimus ordine co

uerso sententiam quia singulariter
superius dixerat: quis ascendet in
montem domini. Nunc generatio
in christiane hoc cognoscitur appli
care cui subiungit **R**ec est gene
ratio. Rue sacri batiplmatis foce
renascitur a fidem suam pia opera
tione commendat ynde sequitur L
querentium eum. **Dominum** videli
tet saluatorem. **H**i sunt qui se non
ambiūt p poni sed suo ordine suo
q; fine contenti sunt ut vñ minimā
ptem in christi regno mereantur
accipere. Sed quia sunt alij minimo
fidei calore ferentes qui operū bo
mitate nonnullis prepōni se velint
abdidit. querentium faciez de **Tia**
cob. Ut hoc in illis faciat quod in
iacob fecisse declaratur. qui po
sterius natus. primatum fratris
senioris. **Iero** Sequitur vox an
acepit **Iero** gelorum qui cuī
christo ad infernum descenderunt
atq; tartareos ministros. dicunt
a ostendūt sese principem illorū
ligatu; ducere. **H**ec tollite. Id est
erigite oculos principes tenebrarū
portas vestras: videlicet inferni et
eleuamini sursum de inferno vos
porte eternales id ē anime sancto
rum que eternales dicuntur quia
semper sine fine regnatiē sūt aps
deum. **A**ntroibit rex glorie. scilicet
dominus christus immense clar
tatis retinens regnum. **H**i quo q;
attentia stupore mentis percussi
dixerunt. **O**nus ē iste rex glorie. I
aci dicant nos regem hancemus
dyaboluz iste rex glorie quis est.
Respondent angeli christum p̄ce
hui.

versus propterea
dentes ad infernum. ipse est dominus fortis et potens. qui mortem vicit. dominus potens in prelio. contra dyabolum principem verum quem alligavit et nunc remit evertente dominum restrama diripere via sua eius id est constringere infernaliam claustra et educere captiuam captiuatem quia spoliato tartaro redixit secum multitudinem captiuorum.

Glosa Deinde angeli prece dantes christum in ascensione acclamabant alijs eorum principibus ut viam venienti domino aperiant ei quod occurerat unde dicunt. **H**Tollite. id est reserare venienti domino. O vos priores. letil portas restratas. id est aditus celestes. et eleuamini. id est aperiamini vos portae eternales. videlicet ianue. **I**EO. et intro semperne. **I**EO ibit rex glorie. qui non solum post resurrectionem immensam possidet claritatem. verum etiam et illam quam equalem cum patre habuit prius quod mundus. **Glosa** Ipse auferet. **Glosa** Temporibus nouo misterio christi carne induiti stupefacte queruntur et admirantur. **O**vis est rex glorie. quibus res. **I**EO. unus respondent alie. **I**EO. tutus. quod super nouem virtutes celorum sedet. merito virtutum dominus dicitur quia pro nobis homo factus est morti traditus. infernalibus te nebris est addicatus. Quod clementiter suscepit pacienter toleravit. fortiter vicit. mirabiliter consumma

vit. Quique virtute propria calcans infernos cum triumpho rediens ab supernos cum gloria ascendit ad celos. sedet nunc ad dexteram dei patris omnipotentis. interpellas igitur nostris pro delictis. Lipsa est rex glorie. **Cassii**. Sunt quidem domino gloriosi potestates throni dominaciones et aliae potentissime creature sed nullus est rex glorie nisi qui eos condidit et continet summittat. Totus hic psalmus ad moralem pertinet disciplinam. Commonet enim virtutem et beatitudinem derelictis. vero et pio domino seruiatur fideliter. **Quid enim** beatius quod illum sequi qui humanum genus inflatum mortem iussit euadere. **S**ed presta dominus qui portas misericordie tue lauacro saepe regenerationis intrauidetur utilis inde peccatis impellentibus exeamus. Per dominum nostrum Iesum christum. qui est benedictus in secula seculorum. Amen.

HDe domine leuaui titulus in fine; Psalmus dauid: **Glosa** Hunc psalmus est consolatio fiducie nostra aduersa seculi fine oratio ecclesie. **S**ensus autem tituli talis est psalmus iste dirigens nos in finem huius est christum: attribuitur dauid his est ecclesie que hic loquitur in persona peccantis per flagella correcti. **Nicolaus** Petet enim in deum huius vite diuinam directionem. d.

Ms. B. 1. 1. fol. 16v. 1970 Primo

Apt domine leua uir animam
meam. q̄a oratio ē ascensus
mentis in deum. seu eleuacio secū
dum damas.

Eph Ergo de terre
cenum. **Eph** na conuersa
tione a carnalibus desideris di
cit leuasse animam suam ad con
templationem rerum celestium; q̄a
facile humana despicit qui diuina
conspex.

Nico Deus meus in
erit.

Augusti Ex eo q̄ in me co
sueq ad istam iſfirmitate; carnis

Hugo non erubescam pec
catorum meorum co
fessionem. Reḡ irrideant me ini
mici mei. videbunt demones. Vñ
gregorius ait. Si contra eos vi
gilemus patimur ierisores quos
ad peccatum habemus persuasores.

Nico Item; vniuersi qui fu
liment temptationes a persecu
tione propter te. id est qui fu
liment temptationes a persecu
tione propter te. non confundent
eternalitatem in futuro. licet aliquan
do in presenti temporaliter confundā
tur. Consequenter ostendit q̄ sunt
digni eternaliter confundi dicens

Onufrius oēs iniqui agētes
videbunt ydolatre et innocentium
persecutores superuacue. id est in
utilitera infructuose. inno multū
damno.

Ieo hoc dicit prophete
se.

Nicolaus Consequenter
format peticio
nem suam. dicens. **Tu** as tuas
domine demōstra mihi. Idundo

*Qd fit
Oratio* me per viam rectam iusticie inter
deuia huius vite que null⁹ absq
uo auxilio p̄t sufficiēter euitare.

Ieo Let semitas tuas edoce
me. id est arte et angustiam via
q̄ ducit.

Coll Sicut mundo re
ad vitā.

Nicola⁹ abnegare. et cetera

Nicola⁹ talia

Semita strictior a rectior ē via coi
Et propter hoc petit non solum di
rigi in iusticia communī necessaria
ad salutem sed cui; hoc in iusticia

excedenti que tendit ad p̄fectionē

Ide cass & augustin⁹. O rig
me. Iadvitaz in veritate tua. Pa
per meipsum non noui nisi menda
num. a doce me scientiam

Nicolaus que non potest
haberi humana
muestigatione. Lquia tu es de⁹ sal
uator meus. Ia d salutem dirigi n̄

possim nisi per tuam illuminacio
nem. Homo enim diuinitus ordia
tur ab finem excedentem cognitio
nem naturalem scdm q̄ dicit. ysa

ixij. Oculus non vidit nec auris
audiuit a in cor hominis non ascē
dit que prepasti diligentibus te
Ab finem autem incognitum tota
liter nullus potest se dirigere a id
o; hōiem edocet a deo: ab conseu
tionem salutis eternae. a te. id est
propter te sustinui tota die. I om
ni videlicet tempore vite mee.

Cassio Due sunt res que ef
ficunt bonos cristiani.
prima ut deum nostrum sal
uatorem esse credam⁹. Sed ait s̄
h. iiiij.

totius vite pacia retribucionem
ipsius expectare debeat

Nicola Postquam petit dñi
nam directionem
inter deum a huius vite. hic cosequen-
ter petit offendiculi remotionem
quod invita recta potest impedire
hoc est peccatum prepediens a re-
ctitudine vite. Ab hanc autem remo-
tionem impetrandam allegat primo
misericordiam diuinam dices.

**Reminiscere miserationum tua-
rum domine et misericordiarum tua-
rum.** **Nia** proprie loquendo est
actus interior miserantis. misericor-
do efficit exterior. Et utrumque sibi
postulat populus cristianus largi-
tis scilicet actus misericordie diuinae
qui est idem quod ipse deus et efficiunt
eius qui recipitur in eo cuius misere-
retur. Itz cassi. que a seculo sunt. Id
est a principio mundi. **Nic** ei
sine illis fuisti qui etiam peccate;
huius vanitati quidem sed in spe sub-
iectum tot tantis quod creature tue co-
solationibus nisi. **Nic** dilecta
deseruisti.

Nic inuentu-
tis mee. Id est peccata ex passione
comissa quia passiones carnales
dominantur tempore inuentutis

Cassi delictum quidam volunt
leuius esse peccatum.
dictum quod ab eo quam linquat
equitatis: non tamen in summa
criminum prauitate versetur. De-
lictum est enim: audiens eibum su-
mum: cachiño incepit resolutio
ociosis verbis opam dare et certe
huiusmodi. quod gravissima et morta-
lia non videntur esse peccata. si tamen

stat esse prohibita. Inuentus
non tantum floridā etate pessimi-
tudinem habet sed precipitatio nis audaciam:
Nam multi inuenies morum grā-
uitate matuti sunt. Ecce nueris qui
dam senes levitatis criminis macu-
lantur. Let ignorantias meas. Id
est peccata ex ignorantia commissa
quia multa facimus que mala esse
nescimus. Ne memineris. Ad me
puniendum in futuro iudicio tuo
ea reser.

Nic Sed potius
uado. **Nic** Secundum miseri-
cordiam tuam memento mei tu
remitendo mihi culpam et dando
gratiam propter bonitatem tuam
domini. a non propter meritum meum

Hugo Sicut dicitur in glosa
differentia est inter
misericordiam deia bonitatem eius
quia misericordia est quod fit misericor-
ditas est quod impedit oib[us] comit[ur].

Oculis et rectis d[omi]nis. et misericordis
dimittendo per alium iustus. et dignavisti
me iudicio merita requirere. Itz
aug[ustinus]. propter hoc. quia dominus est miseri-
cordia eius et in

Nic Legez dabit
stus. **Nic** delinquentibus
in via. vite presentis que lex est
ut si vere peniteant misericordia;
consequantur. finautem eternali-
ter puniantur tanquam sua misericor-
dia abente. **O**riget manfus-
tos. Id est in animo placidos. in
iudicio. in preceptis iudicibus
seruandis per que homo tenet
habet ad pro. **Ieo**. dicitur
ximum. **Ieo**. mitis vi-
as suas. ut videlicet deum ex toto
corde diligat. **Cassiodor**

Parvus quod diligenter futur
Dra me mansuetos =

*Inter mansuetos a mites videtur
re distantia. Mansueti dicunt q̄ si
manu consueti. hoc est tolerantes
mūrias non redentes malum p̄
malo. Mites sunt q̄ nulla furor is
accensione turbantur sed levitate
aīingit pseuerat hos deobeytias
suas de q̄b⁹ subdit. **Nige** se vie
domi **NICO** rōpae eius q̄ sunt
m̄ q̄dam vie deueniē
di in cognitionē ipsiusl mia et ve
ritas. I et iusticia q̄ licet in aliqb⁹
ei⁹ opib⁹ magis appareat mia ei⁹
vt in p̄missione scōtū. tñ est ibi ec̄
iusticia m̄qntū deus ordinavit q̄
p̄ talib⁹ opibus reddētur p̄m̄ u;
eternum p̄p̄ q̄d dicit ap̄lus. n̄ ad
chorin. p̄ bonū certamē certauī cur
sum osummaui. fidez seruauī. iō re
posita ē in corona iusticie q̄m re d
det mihi domin⁹ in illo die iustus
index. Et similiter licet i aliqb⁹ opib⁹
bus plus appareat iusticia: vt in
damnatione in alotū tñ ibi est mi
sericordia inquātū p̄mit citra cō
dignū quia tanta est offensa quā
tus ille qui offenditur. Et ideo in q̄
libet peccato mortali incurritur de
rigore iusticie pena infinita. Et hec
vie manifeste sunt requirētib⁹. I
id est custodientibus l̄testamen
tum eius. id est legez a deo data
Let testimonia eius. id ē monita
prophetarum et apostolorum ipsi
us. quod apparet per experientia;
diuīorum beneficiorum q̄ vniū
se vie domini sunt misericordia et
veritas et hoc bene consonat littere
Jeromini iuxta hebreū que sic ha
bet. Omnes semite domini miseri
cor*

dia et veritas his qui custodiunt
pactum eius et iustificationes ei⁹
deinde condudit populus fidelis
petitionem suaz de remissione pec
catorum dicens. **P**ropter nomē
tuū domine. id ē propter declarati
onem bona **CASIO** Vel q̄
tis tue **IPSI** datus est **Iesus** quod lingua nostra in ē
pretatur saluatori. **IPPI** iustitiae. pec
cato meo. ipsum remittendo

NICO Imultum est enim id
est excedens facultate;
utitis mee ad satissaciendum q̄a
de nullo peccato pot̄ hō satissacere
misi ex dei dono. Nulluz enim op̄ē
satissaciendi absq̄ diuīma grā fēmī

CAS Deinde ostendit q̄s fieri
aut quali q̄s munere gra
tulek cum **NICO** **Quis** est
dicit **NICO** q̄ hō timet do
minū. sic patrē fioe filialil. **Legē**
statuit ei. scilicet legem diuīmā et
legem naturel. in via quā elegit.

HUGO q̄ homo eligit viam
qm̄ vult sive via; vite
velviam mortis sicut dicitur. ecc.
xv Ante hōiem vita et mors bonum
et maluz q̄d placuerit ei dabit illi

NICOLAUS id est i potesta
te eius est ad bonum tendere et a malo dedicare.

IEGO Simile huic p̄ moysē ab
ip̄lī p̄testat hōis bīces
Ecce hōdie statui ante oculos tuos
igneā aqm̄. bonum et malū vitā et
mortem. elige vitā et viues. **H**ō
est i p̄mis futuris si elegerit vitā
et semen eius. id est opus q̄d hō

*Sicut viuendo seminavit hunc
abit terram id est possidebit
vitam perpetuam tanquam hereditatem suam.* **H**ermanus Cassius est dominus timentibus eum. *T*imor humanus dissidentia; fuit dominus a spe firmamenta credidit. **H**ugo quia ipse amor domini stabilit a firmat cordem in domino. *Vnde dicit gregorius.* Ancora mentis pondus timoris. fior dominii fiducia fortitudinis et testimentum ipsius scilicet dei promissiones ut manifestetur illis timentibus deum: in presenti per fidem. et in futuro per spiritum. Et quia tota tanta expectat populus fidelis a domino id subiungit. **O**culi mei lites riores scilicet intellectus et affectus. In intellectus per cognitionem affectus per desiderium. semper ad dominum respiciunt. **I**esus quoniam ipse euellit de laqueo. **D**iabolus pedes meos. et sensus meos a quo prius per voluptates seculi. **H**ugo enim evadit laqueos in terris qui semper habet oculos in celis. **R**espice. **N**ec tu dominus in me pietatis affectus. et miserere mei in effectu. quia **H**ugo ibi est non vincitur. **H**ugo per plurima distractus sed in mortitate permanens nec diuisus ad multa querenda quia petri a domino et paup' sū ego. **C**assius et a mudi illecebris segregatus nullaque seculi abiecte refectus. Tribulacio est cordis mei multiplicata sunt. **Glosa** id est tot sunt calamita-

tes mundi quod earum anxietas peruenit ad. **H**ugo Tribulatur cor iustus in tribulatione propter mala aliorum. ex prolongatione etiam exilio. et ex dilatatione patrie celestis de necessitatibus meis. **G**loria ex libro more meo. **G**loria. Natuра humana condita est sed ad infinitatem in vicio propriorum luctatis lapsa in calamitate cecidit quod pressa innumeris necessitatibus in hilum in hac vita misera unde affligeretur inuenit. Crebro enim seductus in occasione inuenta dum necessitate debita reddimus voluptatis via deseruimus: et infirmitatis velamine ante discretions oculos excusatio nostra se palliat ac quasi sub patrocinio explende utilitas occultat. *Vnde sancti viri in operibus quod agunt studiofissima intentione discernuntur. ne quid plus ab eis nature sue infirmitas: quod sibi debet exigat. ne sub necessitatis nomine in eis vicium voluptatis exerceat.* At contra reprobi gaudent in his corruptionibus sue necessitatibus. quod minorem eas ab usum voluptutum torquent. Cum enim resciendis in corporibus nature seruiunt per delectationem gule in voluptatis in gloriam descendunt. Cum tegitis membris vestimenta querunt non solum que tegant. sed etiam que extollant. et per colorem oculos seducant. et etiam contra corporem frigoris non solum que mutantur sed etiam que per mollicitate delcant a tactum mulcent expetunt. Necessi-

tatis enim causam in sum voluptatis vertere quid est aliud quam misere infirmitatis sue squalorem vi-
ciorum faciae. De quibus necessariis viri iustus postulat literati atque sub
HUGO *Wit* id est
respice humilitatem meam si cor
dis contracione La laborem mihi
a labore corporis in satisfactione
Augustin Ex his sacrificiis placatus
dimitte universa delicta mea id est
omnia peccata mea que per infir-
mitatem vel huius vitiis caliginem
abmitto. Sequitur vox eccliesie

Cassius *R*espice inimicos meos pro ipsis orationibus te
deant a conuertantur quia quos
ille respicit sine dilatatione conuertit
sicut in euangelio petrum dominus
respergit ut fieret ut quia multo tu
perdicio sine maximo dolore non
potest sustineri subiungit. *quoniam*
multipli. **ALLEGU** non soli
eat sunt. **ALLEGU** foris haec
intus in ipsa eccliesie communione
no defunt inimici a falsi fratres
et odio iniquo oderunt me quia
oderunt me diligenter se a hoc est
odium non equum. **CONFESSOR** am
mam meam. ne dedinet ad imita-
tionem eorum. et eue me a per-
plexitate qua michi miscentur. **N**on
confundar. si forte insurgunt ad
uersum melquam sperauit in te.
quia nullus sperauit in dominos
confusus. **Cassius** *I*nnoctes
est qui nullis mun-
damis conuersationibus polluin-

tur. *et recti*. qd simo munere a patre
funt laqueis absoluti ad iherent
michi. **Aug** id est non tantum
presentia corporali sicut mali mis-
centur mihi sed i consensione cor
dis in ipsa innocentia a rectitudine
vite michi adherent et non defici
ut imitaretur. **Cassius** *L*egisti
malos. **Aug** in te. *et* propter te passus sum frequenter
in hoc mundo. **Aug** angustias
expectans ventilationem ultime
messis tue id est iudicium extremum
i quo malos segregabiles a bonis
Thera de israel. *et* populum tuum que
passi ad visionem tuam. ex oib[us] tri-
bulacionibus suis corporalibus a spiritu
tualibus non tantum quas fortis si
etiam quas intus tolerat
Cassius *A*udiam quae abmodum
ad huc in angustiis huius
mundi posita in hoc psalmo a dilecta
tori clamet eccliesia. a deificationis
tribulaciones nostras ipaciens feceit tu
ipaz in rem costat per nos grauissi-
mas angustias. **Cassius** *S*tudeamus
sustinere. **Confessor** itaque karissimi
amias nostras ab deo leuare
fiduciam nostram in ipso ponemus. huic et al-
ta ei mandata discemus in eamur
in uitate dirigi a sapientia ipaz que
debet in mente intueri ac per eius misericordiam
a delictis iuuentur et ignorante exuamur ut mafueti et mi-
tes facti vias mie et vitatis secemur.
atque emendati per propiciatorum deum a quieti-
biano patre timeamus eum. *N*icquam via
qua christus constituit possideamus legem gre-
ei us per quam in bonis demoremur.

a hereditate p̄ficiamur eterna In
terum habentes deum protectorem
ad quem mites oculos dirigamus
donec eleuemur de laqueo huius
mundi a per suam misericordiam
a cunctis tribulationibus liberati
contemplari mereamur cum gau-
dio in sua maiestate dominum no-
strum Ihesum christum cui cum
patre a sancto spiritu est honor et
gloria in secula seculorum Amen

Judica me do

Titulus psalm⁹ daniel

Glosa Pet 58 n

hic christus qui est mediator in
ter deum et hominem sed vir pfectus
qui petit in futuro separari a malis
loco: a quibus in presentia se inun-
gitur merito Intentione monit vi-
tare consors in crucem et iugis iustis
quod ex ovidu moes format Vnde dic
Iudica me

Hugo iudicione di-
scretionis et divida me a malis.

Cassio pycnophthalma quidem in
dicatur esse petitio sed sequestatio malorum que
fit in examen domini. cognoscitur
a bono merito competenter optat
Quapropter non hic de stabilis
arrogantia meritorum sed iusta pe-
ticio fidelis servientis ut se questre-
tur a pessimis ut non cum ipsis ha-
beat portionem petitio Postulat ee-
go vir iustus dei iudicia quia cer-
sus erat de eius misericordia.

Hugo causam vero sue peti-
tionis subiungit dices

quoniam ego in innocentia mea
ingressus sum: viam iusticie.

Augusti ib est qm p⁹ mi-
sericordiam qm
tu mibi dedisti innocentie mee ha-
beo aliquod meritum cuius viaz
custodiri: Et propter hoc in domi-
no speras: et non in me: non infirmaberis

Hugo corpore videlicet consti-
perseuerabo in te **Collector**
no opere

Translatio hebraica habet. Judi-
ca me deus quia ego in simplicita-
te mea ambulauia in deo confidens
non deficiam Proba me de mie
et tempta

Cassio Cur iste vir
me:

sanc⁹ petit
se debere temptari cum in dominica
oratione sit positum. Ne nos iudu-
cas in temptationem. Sed scien-
dum q⁹ due sunt temptationes una
domini qua bonos temptavit eos
competenter erudit. Altera dyaboli
que semper ducit ad mortem
de qua precamur liberari ne in eis
partes inducamur. Bene ergo
vir sanc⁹ petit dicens Proba me
tempta

Gregori⁹ vñ li-
me mora-
bium ac si aperte dicat prius vires
respicit. at tunc vt ferre valeam tem-
ptari p **Cassio** Hoc enim non p-
mitte sumptuue dicit si
emēdatōis grā fieri postulat Nā
qñ ille pscrutatura temptat. facit
nos intelligere p̄tm nostū et ad
frācū p̄mitētie puenire. Alioqñ si
nlla nos i hoc scelō adūsitate amo-
neat ēlinqm⁹ sib⁹ neglectu ea p q̄b⁹

*20. 2. 11. 20. 20.
T. R. 1. 1. 1. 1. 1.*

satisfacē debem⁹ **NICOL** Et q̄ ad pſca; iñocētia; req̄ ritur mundicia cordis a corporis Ite subditur. vre renes meos. p ſeruando me a peccatis carnalib⁹ a coe meum. pſeruādo me a pec catis spiritualibus. Deinde oſten timebat d Quoniam misericordia tua. ante oculos meos eſt ipsam iugiter me

bitando **Augustinus** qua me ab talem vitam perduxiſti a compla. **Cass**. Complacere cui ſanctis domini eternam gratia; p mereri in veritate tua id eſt in te qui es veritas. Deinde enumerat q̄ domino largiente peggit vñ ſe plauiffe teſtatus. **ECO** Non ſe di eſt dicens. **ECO** aim conci hiovanitatis: id eſt non ſum coniunctus hiſ qui de terrenis cogitat ſemper a lo. **Cassio** Fieri emi quuntur. **Cassio** poſt ut homo ſanctus eaſu aliquo veniat ad conſilium iniquorum vbi vel i congrua velvana referuntur ſe cu talia cognouerit neq; cu eis ſedet neq; delectatione aliqua commo ratur ſed pūū ſtudiu; aut diſſua det aut deſerit. Quapropter cuſ ſe prius negasset ſe diſiſſe cum malis modo pſitetur ſe non introiſſe cuſ pefſumis dicens. a cu iniqua geſe tibus non introiſſo. Ante enim tra deatum ipſorum vitauit a postmo dum ſacta deſeruit. Introitum ad ſeſlus cu aliquib audacter incipie. Dunc introitum vir ſacra ſua co

ſcienzia profitetur alienus. **Domi** ecclſiam id eſt congregatiōnem a ſocietate m. malignantiū. **Odi** um ſignificat diuisionem: ſicut in amore collegium a cum impīis non ſe debo. Superior dixit ſe in va mitatis conſilio nō ſe diſſe. mō p fitur ſe cum impīis non ſedere. Vam ſunt qui caduciſ inquisicō mibus occupantur a in ſuperfluā narratione tempus conſumunt. Impīi autē heretici ſunt qui q̄ſti omb⁹ perfidiſ ſcripturas diuinās deprauare contendunt. Nos ergo utroſq; iure monet eſſe fugiēdos quia illi ſuperfluītates diligunt. Itiela peruerſitatis infigunt.

*Lanthanum
parte pro Rovis*

Luabo inter iñnocentes man⁹ meaſ poſt talia loq; qui caput ſuum ſequitur christum qui terre na deſpiciat celeſtia concupiſcat ſicut apostolus ait. Noſtra conuer ſatio in celis eſt. Spiritualiter ma nus lauat. inter iñnocentes quiſ quiſ aduſ ſuos lacrimabili ſatiſfactione diſuerit a facta propa ſtudio bone conuersationis emēdat

Nicolaus Per man⁹ au tem vite ſigniſcantur opera eo q̄ manus eſt or ganum organorū ut dicit in iudea anima. Per hoc vir ſanctus petit ſanctitatem vite que requiriſtur in cultu dei. ideo ſubditur. a circum dabo altare tu **Collect** vbia ūm domine. **Colle** pſbi tero immolatur hostia cor poris cri ist. Et vox laudis a populo christi audiuit atq; mira. **Cass**. Que bīlia ſi narrant. in

Thomae Anglorum
Aug
sanctorum celebratione missarum
beata canit. **Aug⁹** Altarum enim in
eccllesia. **Aug⁹** tare h^o vi
fibile tagut in signum tolerat de pati
munitam ad tempus sua sacramenta.
sed est altare quod non ample
ditur nisi ille qui lauat manus in
te innocentes. factus est a ipso innoentes

Collecto De quo legitur in
missa. Iuste tecum per
ferri per manus sancti angeli tuu
in sublimis altare tuum in conse
etu domine maiestatis tue. Hoc at
tare circa **Augustin⁹** Vbi
cuba offers
vota de mino rabi pces fundis ubi
conscientia tua pura est ubi dicis
deo qui sis et si aliquid est in te quod
displaceat deo curat ille cui confite
ris. Hoc faciam. **Audiam vocem** laudis. **Audire** vocem laudis
est intelligere in te videlicet quod
in te malum est de peccatis tuu est.
et quod bonum iustificatio ib⁹ Si enim
enarrerem vniuersa mirabilia tua.

Ieo id est quod bonum agam.
a deo reputetur esse. et
quicquid mali fecimus a nobis.
sic laus dei perfecta est. laus boni
mis imperfecta. **Hugo** Munda
Aliter. **Hugo** boope
ra mea penitendo et confitendo et cir
cubabo altare tuum id est mente
meam et conscientiam meam circum
spiciam et discutiam in qua tanquam
in altari offertur deo sacrificium spi
ritus contribulati. Et Hoc faciam
Ut audiatur vocem laudis id est
ut intelligam audiendo sacra scriptura
ram in qua laudatur deus ad

quod debet precedere misericordia bis
cussio et preparatio mentis quia sic
dicitur sapientie. In maluola animam non intrabit sapientia
dei. Et intellecta sacra scriptura enarratur
remiuersa mirabilia tua. quod pro
nobis passus es et resurrexisti quod
iustificas in pium: refuscitando
animam a morte que in sacra scri
ptura continentur. **Domine** dilexi
decoem dominus tue. Id est ecce tue

Cassio detorem dicitur et non
puleritudinem pati
etiam aut ministeriorum preciosissi
mos apparatus sed ipsorum adiu
um beatissimam qualitatem quibus
gaudet eccllesia. videlicet in
psalmorum iubilacione. in precium
sanctitatis. in christiani populi huic
lima deuotio et locum habitacionis
glorie tue. Dicendo enim ha
bitationis locum: humani pectoris
significauit archanum. Est ergo
mens sanctorum locus habitacionis
in quibus deus habitate cog
noscitur. Sicut dicit apostolus. Templo
dei sanctum est quod estis vos. Et
mirabiliter subiicit glorie tue qua
ubicunque habitat: gloria est. Glo
riosum enim efficit quicquid inhabitat
dignat. Et ab hospitis mer
itis crescit hospicij magnitudo de
inde vir sanctus iuste rogat ne cum
impensis anima eius pereat in futu
ro iudicio cum quibus hic communi
nem non habuit actionem. unde dicit
Hugo Ne perdas. id est ne
impensis deus. id est cum infideili
bus qui oderunt animam meam

in p. 92. l. 1. m. 1.
que dilexit deorem dominus tue
Cassiodorus *N*ec tu em ab eis
a quibus ih se diuisi et cui viris
sanguinum vitam meam. *S*ang
uum enim viri sunt christiani q
carnaliter vivunt et nulla iussa ce
lestia concupiscunt. *D*e quib⁹ sub
dit exponendo sint q̄les dices. **T**o
quorum munib⁹ hoc est in ope
ribus eorum. iniquitates sunt

Hugo id est qui opera nūtū
est iniquitas. dextera eorum reple
ta est munib⁹

Ieronimus est munus a lingua videlicet fauor
humanus. Et est munus a manu
a rebus videlicet terrenis. Et est mu
nus ab obsequio videlicet seruici
um indebitum. **Cassiodorus** Et cōside
re penitus

accipientes iudices vniuersaliter
execrantur. Nam et qui iusticiam
rendit muneribus dextera replet
Et qui nocentes absoluunt dextera
suam munerum acceptione reple
uit. Iti tales de dextera per q̄ m vi
ta eterna intelligitur faciunt sibi
similis **Augustinus** quia

ad obtinendam salutem eter
nam datum est. hoc ad accipiēda
huius seculi munera conuertere
existimantes questū id est rei ali
cuīus adquisitionem ēē pietatez

Cassiodorus et licet il
lo fallaciter gaudeant dextera; su
am munerib⁹ fuisse repletā tamē

Hugo *E*go at m in noctia mea
p studiū sancte vite. ingressus su
viā veritatis a iusticie. redime me
p p̄ciū sanguī mis tui.

Augustinus a miserere mei. sic q̄ in periculis
huius vite misericordia tua n̄ me
deſe. **Cassiodorus** *P*es me
rat us stetit
id est stabit. in directo. id est i via
mandatorū tuorum que recta sit
et rectos faciunt obedientes. in ec
desi⁹ hoc est in congregatiōnib⁹
fidelium. benedicat te domine.

Augustinus benedicere
dominum
in ecclesijs fratres est sic vivere ut
per mores cuiusq̄ benedicatur de
us. *N*am qui benedicit domino lin
gua. et factis maledicit non in ec
clesijs benedi. **Cassiodorus** Considerate
domino. *C*onsideramus karissimi
qualem nobis formaz vitt religiosus
iste tradiderit. *V*icit enim
ideo se hic visitasse pessimos ne in
iubicio domini cum malis possit es
se sociatus ammonens ut in quo
rum consors fugientes. fidilib⁹
christi spirituali nos semper cari
tate iungamus quia ex diuina
hominum conuersatione morum
semper trahimus qualitate. *H*oc
enim a vi⁹ psalmus ammonet cu
dicit *D*iscedite a me omnes qui ope
ramini iniquitate. *H*oc et in xvij.
psalmo dicitur qui ait *C*um san
cto sanctus erisa cum peruerso p
uerteris. *R*ua p̄p̄ studiofissime q
tam⁹ gloriū munus aptuz q̄ colle
gium quod nos virtute eruditat. a

desiderio diuine caritatis accendat
ne in retribuzione malorum meri
to iungamur pessimis qui colle
gium hic habere notum cum
magis. **Collecto.** Compo
nis namus
itaq; vitam nostram in sancta con
uersatione quate religiosis ador
natis moribus ex opib; nostris
bonis glorificetur et benedicet p*s*
simus d*n*s noster. **I**hesus christus
cui est honor et gloria in secula se
culorum. Am*en*

Dominus illuminatio mea

*T*itulus talis est. In finem psal
mid prius q*uod* limi
retur. **B**lōsa. *T*hi
est sumptus de historia libri regū
vbi legit̄ dauid ter fuisse iudicuz

Nicola. *P*rimo a samuele
in regem in domo
patris sui. in signu*z* q*e*sset rex fu
turus sicut legit̄ primi regum.

xvi. Secundo fuit mundus in he
bron in regz mortuo saule ut ha
betur. *ii*. regum. *ii*. Tertio mundu*z* e
super totum israhelyt habetur. *ii*.
regū. **I**ero. *S*ed de istis tribus
v.

Hugo. *N*az sicut dauid post
mundionem multas tribulacio
nes et persecu*z* passus est a sau
le rega etiam a filio suo. sic cristi

anū post vnditionem acceptam i
baptismo in signum q*e*st futur
rex in regno celorum. *E*t post secu
dam q*m* accipit in confirmatione
multas patitur temptationes tri
bulaciones et persecu*z* a dyab
olo mundo et carne et a suis inim
icis quo usq*a* ad tertiam perueniat
mundionem que datur i extrema
vnditione iaz moritueus. *V*el migra
tur ab celeste regnū vbi in tran
quillitate pacis regnabit securus.
*O*stenditer ergo in hoc psalmo q*uod*
taa qualia oportet homine*z* pati
ut vitam consequatur eternam.
*V*nde tituli predidi talis est se*z* sus
Iste psalmus dirigens nos i fine
consummationis futurē attribuit
dauid id est cuilibet penitenti. qui
psalmus ait de his que patit̄ at
q*uod* liniretur tertio id est antequa*z*
mungatur christianus vnditione
perfecta que erit cum p*re*cipiet reg
num eternum de quo in fine huius
psalmi concludit dicens. *C*redo
videre bona dominii in terra viuen
tiu*z*. *L*oquitur ergo de se vir iustus
tag*z* de militante dicens se domi
num timere et nullum alterum for
midare

Dominus illuminatio mea. il
luminans et docens me dans
q*uod* mihi noticiam sui **I**eronim⁹
Sicut oculi corporis illuminantur
vnde dictu*z* est. Qui illuminat om
nem hoc*z* veniente*z* in huc mūdū
Cassio. *Io* cuncta conclusit et
corporis validitudinē et aie solspita

tem quez ergo timelbo. **I**ac si di-
cat nullum hominē formidabo. qd
eccl. xxiiij. dicitur. Qui timet dñm
michil trepidabit. a non pauebit
qm ipse est spes eius. **D**ominus de-
fensor vi. **A**ugustus qd ipse re-
te mee. **A**ugustus pellz oēs
imperius a infidias hostis mei. **L**a
quo ergo trepidabo.

Cass. va nullo. Tales quippe i-
n interrogatōes p abnegacō
mibus accipiendas non dubiū ē.
Hu. **O**cum appropiant id ē
accendunt sup me. v contra
me innoentes ut edant carnes
meas. pseqūdo tūca nō timelbo.

Augustus quia finitī carnis
spūs ero a spiritalis
deīn pbat q nullū timē debuit s.

Hugo. **Q**ui tribulant me inimi-
cōs a mei demones vel psecu-
tores. ipsi affirmati sūt a cecidēt.

Cass. Nam psecutores qui for-
midabari poterāt subrueit
quis rogo timor erit quando poti⁹
illi cadūt qui impugnare videbā-
tur. Non enim illi qui passionib⁹
premitur sed illi magis corrunt
qui innocentū sanguinem deuora-

re se. **A**ug⁹ ptegitur impe-
nitant. **R**ator scutatis a
non timet. protegitur mortalis a
mortali bus a securis est. ptegit
mortalis sub imortali a timebit a
trepidabit. **N**equaq; Quanta aut
fiducia debet eē i eo q ista dicit
audite. **S**i existat aduersū me ca-
stra.

Hugo. v fortitudo demonū
mebit cor meum. **A**ugustus

quia inimicū non auferit spiritua-
lia nisi tu dimiseris. a qd quis au-
ferit temporalia te donāte potesta-
tem auferit. Permitetur autem
ad penam nostram aut ad proba-
tionem. **S**i exegat aduersū me
prelum. v persecutio huius seculi

Hugo. aut pugne deomio. **L**m
hoc ego sperabo.

Hu. minus pse q a temptari. vt
me adiuet a meriti adquirā resi-
sten.

Augustus. Vel in hoc ego
petitione quam cogito figam spez
meam. De qua subditur **X**nam
p tū a domino. **Q**ue est illavna. v
t mhabit in domo domini om̄i
bus diebus vite mee. **H**oc est in
vita eterna vbi semper māebim⁹

Quid autem est quod desideras in
illa domo. v t videam inquit volū-
tatem. **H**ugo. id est videns fa-
domini **H**ugo. ciem domini in
ea legam voluntatem eius. **T**raſ-
latio hebreaca habet vt videam
pulcritudinem domini

Augustinus. **V**t semper co-
templer eam. a nulla molestia contingat con-
templantem. nulla suggestio a-
uerat. Nullum inimicum paci-
at in contemplando. a perfuar de-
licijs secur⁹ ipse videt dño me o.
a visitam templum eius.

Hugo. id est illam celestem
domum de qua dicit
in alio psalmo dñs reuelauit oē-
sa. a in templo eius omnes dicēt

gloriam. Et loquitur hic propheta a simili amicorum qui seminicem visitant. ut mucem congaudent. Sic in illo templo videntibus felicitatem sanctorum. ut inde congaudent eis. Ut autem illuc perueniam unde michi permitto. Quoniam abscondit me in tabernaculo suo. in fide humanitatis sue.

Tabernaculum
Heronimus Tabernaculum diuinitatis humanitas Christi est. De quo dicit in alio ps. In sole posuit tabernaculum suum in die malorum. **Augusti** Hoc est tempore temptationum quibus humana vita subiacet.

Heronimus non quod dies mali sint. sed in nostris operibus mali dicuntur. sic dicit apostolus. quoniam dies mali sunt.

Hugo Protextit me ad metum a periculo. in abscondito tabernaculi sui. et in fide diuinitatis sue abscondite sub tabernaculo car. **Cel.** Abscondimur in misericordia humanitate Christi contra vitiorum insidias: quando humilitatem incarnationis eius a patientiam passionis eius intimatur a protegimur in secreto diuinitatis eius contra procellas temptationum. quando a terrenis desideriis a curis superfluis elongati gustamus per contemplationis desiderium quod suauis est dominus. **Vnde** apostolus ad colosenses. tercero. Videns discipulos contemptis terrenis omnibus in secreto diuinitatis absconditos ait. Mortui estis

a vita vestra abscondita est cum cuncto in deo. Vnde subbitur.

Hugo In petra. id est in qua in ipso a per ipsum ascendo de virtute in virtutem. Et hoc exaltatio fuit secundum mentem. Vnde subdit. La nunc in presenti vita exaltavit caput meum. id est mente meam super imiticos meos. Ita deones quod appetit a morte carnales.

Heronimus qui me sepe humiliabant. ne celestia contemplarer. **Cassiodorus**

Supra quos mens nostra decet erigitur quoniam dei beneficium pura seruitur. De cursis beneficiis que futuro et in presenti se cognoverat accepisse. nunc gaudium suum mirabiliter narratione describit dicens.

Orcuius. perseritando omnia opera tua in anima mea: que omnia clamant ut **Augustinus** Circumcat te laudem. **Augustinus** animus tuus per universas creaturam. Unde ergo clamabit creatura. Deus me fecit. **Vides** celum terram. diversitates germinum et multitudinem animalium. nichil relinquas in celo: in terra in mari. omnia resonent laudem conditoris. Insuper considera in orbem credentium in christum a meo quod pro nobis temporaliiter deus nascendo a mortem paciendo humiliatus est gaudens. **Immolaui** in tabernaculo eius. hoc enim scilicet hostiam vociferacoris. id est inestabilis laudis. Cantabo a psalmmum dicam dominum.

Cassio Cantare est sola voce laudes canere. Psal-
mum dicere est gloria; dñi bonis
operibus predicare. Cantare enim
a psalmum dicere est hostia voci
ferationis vel iubilationis. sicut
translatio Romana habet.

Hugo Sequitur oratio in
laudes. si virtus cum dicitur.
Braudi domine vocem meam
qua clamauit ad te. Deuote orando
ut ihabitui in domo tua celesti. L
misere mei et exaudi me.

Cassiodo Iteru roget ut
exaudiatur nec
desiderio suo abhuc satissimaciat: ni
si hoc frequenti supplicatione roga
uerit. scilicet quia diuinorum rerum
nulla facetas est. sed quanto plu
gustatur dominus: tanto sua uis
appetitur. sicut in alio psalmo di
cit. Quidate a videte quoniam su
auis est dominus. Qibi dirit cor
meum. Cor desiderium tacitum p
bit. quod plus audit diuinitas popu
lorum tantissimas voces.
sicut moysi dicitur. Quis clamas
ad me. cum locutus aliquid non legat.

Hugo Exquisuit te facies
mea. id est extra omnia
a alia quesuit te mens: seu volun
tas mea. Faciem tuam domine re
quiram. id est presentiam tuam.

August Ut gratis te bili
gam. quoniam pretiosius aliud non inuenio.

Gregori Quia enim ani
ma ad deum appetendum a habendum facta est:
quicquid deo minus est ei non sus

sicit Ieo. Huc illucq agitatus: et
ab unaquaq; re fastidio replente
remouetur. **August** in libro
onum ait. Inquietum est cor no
strum donec requiescat in te.

Cassiodo Faciem enim do
minum requirit q
se sancta conuersatione tractau
erit. quales sunt illi: de quibus di
ctum est. Beati mundo corde. quo
nam ipsi deum videbunt.

Hugo Quanto enim deside
rat magis aliquis
deum videere. tanto magis timet
eum amittere. Ideo petit non sepa
rari a deo dicens. Ne auertas fa
ciem tuam a me. michi graciā
tuam in presenti. a presentiam tu
am in futuro non denegando. L ne
declines in ira a seruo tuo.

Cassiodorus Illis enim
reditur ieasci: qui in iudicio suo
infelici segregatione damnandi
sunt. Rogat ergo ne tunc declinet
ab ipso dominus. quando sanctis
vultum sue maiestatis indulget.

Oomo carnis deum timet: ne
peccatis suis exigentibus aut sub
stantiam perdat: aut filios amittat.
aut copia aurum et argenti mi
nuatur. Sancus autem vir hoc
tantum metuit. ne a vultu domini
reddatur. **Augustinus**

Habitor meus esto. Iad con
sequendam illam vitam quam a
te pecij: habita e vide licet in domo
tua: a faciem tuam contemplari.

~~Ieronim⁹~~ Ne dereliquas
me neq; hic ne
q; in futuro. Nec despicias me de
us saluta ~~Augusti~~ domi
nis meus. ~~Augusti~~ ne de⁹
ne contenas q; mortalis eternum
audet inquirere. Om̄ pater me⁹.

~~Nicolaus~~ Adam a mater
liquerunt me. Expositum miseri
is presentis vitt. quia per eorum
transgressionem deriuatur ad oēs
homines peccatum originale. pro
pter quod halent promitatem ad
malum a difficultatem ad bonum.
Dominus autem assumpit me.
quia recurrentibus ad eum nō de
negat suum auxilium contra pro
mitatem ad malum a difficultatez
ad bonum. Ideo subditur. Tege
pone michi domine in via tua.
Lex dicitur a ligando ac si aperte
dicat. Ita me ligat lege naturali a
diuina ut non declinem neq; a de
xtris neq; a sinistris a via legis
in ambato rum tuorum. La dirige
me in semita recta. per semitam
que artior a rectior est q; via intel
ligitur via perfectionis a contem
plationis: quam vir sanctus desi
derat ducē. Et addit. Ipsi im̄micos
meos. Id est propter demones a
appetitus carnales: qui insidian
tur bonis operibus meis. Ne tra
sideris me in animas tribulanti
um me. id est in voluntatem ma
tignorum spirituum michi adū
santius. ut aliquando cōsentia eis.
Quoniam insistererunt in me te
stes iniqui. Demones enim de iu

No cum innocentia re quisisti falsus
respondent. a contra eos allegat
Sicut sathan interrogatus de ino
centias cī Job falsus respondit. a co
tra eum falsum allegauit dicens.
Nunquid frustra Job timet deū?
a mentita est iniquitas sibi quia
sathan mendax est a pater eius
qui est inuentor mendacij ut dici
tur Johannis octauo.

~~collector~~ Et quoniam iust⁹
ex fide viuit vir sa
dus inter huius seculi mala con
stitutus orationem suam in fide a
spe concludit. **HUGO** O redi
dicens. **HUGO** videte
id est me vieturum bona domini
electis re promissa in terra viuen
cium. id est in vita eterna.

AUG O bona domini dulcia im
mortalia: incomparabilia
sempiterna. a incommutabilia a
quando vos videbo. Eruet me domi
nus a terra morientium: qui pro
pter me non designatus ē suscep
te terram morientium. et mori in
ter manus morientium. **Tal**ia fu
spirans iste fidelis laborans dix
it. perichitans dixit inter magnaz
turbam temptationum constitu
tus. a de misericordia domini con
fisus. **Audiamus** a nos vocem
domini desuper exhortantis a con
solantis nos **Audiuit** enim gem
itus nostros. vidit suspitia nostra
Intuitus est desiderium nostrum:
a vnam petitionem nostram. per
christum aduocatum libenter ac
cepit. a donec peragamus istam
peregrinationem. quia dilatens

est non ablaturis quod promisit
dixitq; nobis **R**ex pecta domini
qui rex est in promissis
RICO L. viriliter age de bono
et confortetur cor tuum.

Cassiodoro Ne quasi lapsus
bio fatigante desperes . sed confi-
denti ammo. **RICO** L. sustine do-
et securio. **RICO** minū paciē-
ter tolerando discipline ipsius fla-
gellum . qui a ipse vulnerat & me-
detur . percutita manus eius san-
bunt **Job** **Collector** Karissi-
quinto mi iter
multiplices & severentes temporalē
vite angustias constituti : quid de-
siderare debeamus et orare vir san-
ctus in prefato psalmo nobis pa-
tefecit Nos igitur exemplo istius
sancti viri dominuz deum nostruz
in omnibus & super omnia formi-
bare debemus . quia ipse inter hu-
iis seculi aduersa vniuersum nostruū
est refugium ; ecclasiā christi oī
cum deuotione frequentare . et in-
habitare desideremus & appetam⁹
Gracias domino deo nostro de omni-
bus beneficj suis frequenter a-
gamus . et assidua supplicatione
humiliter de prece mur clementia⁹
eius . quatinus ipso nos conforta-
re pericula temptationum : et pro-
cessas secularium fluminum virili-
ter et securi sustinere & transire va-
leamus quo abusq; ad bona domi-
ni in terra uiuentium percipie da-
nos weare dignabitur ipse domi-
nus noster Ihesus Christus . qui

est benedictus in secula seculorum
Amen

Psalmus xxvij.

Ho te domine
damabo. Titulus huius
psalmus ipsi David.

Cassiodorus Cum autem di-
citur ipi⁹ nullū
alterum intelligi posse declaratur.
nisi ipsum mediatorē Cristum
dominum qui per hunc totū psal-
mum loquitur ad patrem in passi-
onis sue conflitu constitutus. Di-
ximus enim dauid signare manū
fortis. Vnde tale nomen congrue
debuit hic poni ubi passionis do-
minice glorioſa certamina referuntur.

Augustinus Que domi-
nus iib⁹
videtur in hoc psalmo optare ini-
micis . non malivolencie votū est
sed denunciatio pene eorum.

Cassiodorus Notandum
est igitur
hunc psalmum esse tertium horū
qui passionem et resurrectionem
dominicaz sub breuitate ostendat

Glosa. Intentione monet
eos aduersa tole-
rare : qui volunt cum christo re-
gnare . christus itaq; scdm q; ho-
mo preponens se exemplum in-
stis humiliter orando ad patrem

Hoc
ait.
Ius te domine clamabo de⁹ me
Nicolaus id ē ex ma-
gno affau-
i. inj.

cordis oratione fileas a me. •
Jeronymus. *D*ñe ne me
dereliquas negata eas a me. Repetitio est eius
dem sententie ad maiorem expres-
sionem affectus. La assimilatio
descendentibus in lacum. Id est in
misericordiam huius seculi. que profi-
ditati lacus comparatur.

Cassiodore Precatur ergo
humanitas cristi
line ab ea separet eternitas ubi
Jeronomus. quia si diuini
tas ab ea recessisset similis nobis in miseria fuisset.

Cassiodorus. Pulcher
verborum est facta diversitas. Clama-
mat homo ne fileat deus. quia no-
stro silentio ille tacet a nobis ne
gligentibus in memoria eius no-
habemur. *E*contra si domino pre-
stante respicimur respicit. si clamam-
us exaudit. si diligimus et ama-
mur. *E*xaudi domine vocem de-
precationis mee dum oro ad te. In
passione mea. relatis enim disci-
pulis recessit et oravit dicens. Pa-
ter si fieri potest transeat a me ca-
lix iste.

Jeronomus. Prauit
stus in cruce pro toto mundo. pro
iudeis et pro apostolis. **Hugo.** Vnde apo-
stolus ad hebreos quinto. In diebus car-
nis sue preces supplicationes quod
ad eum qui posset illum salvum
facere a morte cum clamore valido
et lacrimis offerens exauditus est.
pro sua reverentia hunc extollema

nus meas. Extendebas eas in cru-
ce. *L*a templum sanctum tuum.

Cassiodor hoc est ad ce-
tes homines facere consueverunt
Nam desiderium postulancium est.
ut licet ubique deum non ambigatur:
de celo sibi auxilium venire consi-
hant. *V*nde et in dominica oratione
dicimus. Pater noster qui es in
celis. *N*e simul tradas me cum
peccatoribus. quia mortuorum
se nouerat merito petebat ne inse-
ris tradita eius anima cum pecca-
toribus misceretur. Let cum opera-
tibus iniquitatem ne perdas me.
sic ut aliquam cum ipsis habeam
portionem. *V*e quibus peccatori-
bus subdit cuius hys. *Q*ui loqui-
tur pacem cum proximo suo. *J*u-
deos commemorat: quos prox-
imum suum vocat. quia ei carnis
origine iungabantur. *I*n quorum
labiis erat pax cum dicebant Ma-
gister scimus quia vera es et quod
a deo venisti. et viam dei in verita-
te do ces.

Jeronomus.
*M*alitia autem in cordibus eorum
cum dicebant interrogantes eum.
Licit nobis tributum dare cesari-
an non est. *O* illis secundum opera
eorum. prosumiendo eos in die in-
dicij secundum merita eorum. ut quia
te non intelligunt per beneficia: in-
telligenat per cruciatum. *L*et secundum
nequitiam abominationem ipsorum.
Hugo. id est secundum nequitiam
ab eis studiose inuen-
tam dicentes eum seductorem demo-

Opus d[omi]ni m[er]ita p[re]l[ati] v

macū; et multa alia que ei false int
posuerit. ~~Nec~~ in opa manuū ea
et tribus illis. repeticio est eiusdem
ad maiorem expressionē maligni
tatis eoz. Redde retribuē. ~~tributo;~~ eoꝝ ipis. **August**
qꝝ p veritate quam audiebant
lueū fallaciam retribuē. fallacia
eoꝝ ipsos fallat. ~~Quoniam~~ intellexe
runt opera. **Hugo** mūsibilia
domini.

Cassiodo Opera siquidē;
domini fuerunt
ut doceret populum viam verita
tis et archana fidei sancte incarna
tionis. reconciliaret hominem deo: q
tinus ubi non poterat viciata na
tura condensare dominice visitato
ris munere perueniret. Et ne filio
dei vera docenti mens obstinata n
crederet. hoc quoqꝝ miraculorum
ingentium virtute firmavit ut qd
intelligerent iudei non posse cōem
hominem facere: hoc euidenter a
gnoscere potentiam diuinitatis
implere. sed illi dementes duz tan
tumodo hominem credūt: filium dei
ipsū dici indignissime ptuleunt

Hugo ppter quod destrux
eos. p romanos in p
senti vel in futuro eternaliter. et n
edificabis eos. postqꝝ eos destru
xeris per romanos. id est non ite
rum redices eos. sicut reduchi fue
tit babilonia. **Vade** de ipsis in

alio psalmo dicitur. Tanqꝝ vas
figuli confringes eos. Vas enim
figuli postqꝝ fractum est nunqꝝ ex
integra **Cassiodorus.**

Sciens ch̄ristus complenda esse
omnia que petebat grācias agēs
pati ait. **Benedictus** dominus
deus pater quoniam exaudisti ro
cem de precatōnis mee. supradicē

Teronimus **Domine** adiu
tor meus. in passione. Let protector meus. In
morte. Let in ipso sperauit cor meū. I
videlicet humanitas mea in divi
nitate. a adiutus sū. vt resurget ē

Hu **O**t effloruit caro mea. **At**
per immortalitatis clarita
tem in resurrectionē que prius aru
erat et defloruerat: vilitate detur
pata in passione. **La** ex voluntate
mea confitebor illi. id est patri

August quia per resurrectionē
monem meam nō ti
moris necessitate. sed liberavolu
tate confitebuntur illi qui credunt
in me in quibus. quia ego sū ego
confitebor. **Dominus** fortitudo
plebis sū. id est populi christiani
dī dicantis cum dyabolo. in huius
vite difficultatibus. Let protector
saluationis christi sū. id est eorum
qui per christū saluati sunt ut eos
sic saluatoris p fortitudinē bellicas
immortalitate pacis ab ultimū p
tegat.

Cassio **Venide** oāt hu
manitas xp̄i p
populo christiano d. **Saluū** fac
populū tuū dñe. Iquē per mortem
meā redit. et benedic. illa benedī
i. iiiij.

atione qua eleati in iubicio benedi-
centur. videlicet. Venit benedicti
patri mei hereditati tue.

Hilgo quia per corporis et
sanguinis mei miste-
rii in ecclesia congregauimus de qua
dictum est in psalmo secundo dabo
tibi gentes in hereditatem tuam.

Cassiodo Et ut caritatem
sua; quam prece-
pit euidentius approbat. Iterum
petit. Et rege eos. Ne carnalia con-
cupiscant. neque vias pravae eli-
gant deuando avia iusticie. Et ex-
tolle illos usque in eternum. ut intel-
lectum scripturatum et in opere san-
cto intentione laudabili proficiat
quatinus a terrenis vitis purga-
ti ad eterna premia producant euedi-

Nicolaus Moraliter iste
ps potest expo-
de quotibet fidei posito in afflictione
corporali vel mentali: qui deuote
se petit diuinitus liberari et tandem
sentiens se a domino exauditu stu-
det ei deuote graciatur actiones re-
ferre.

Cassiodor audistis
qua pietate iste psalmus conclu-
sus est. Rogat pro nobis qui ora-
tur ab angelis Iudeo omnius crea-
turarum abuocatus noster est. Et
ut a morte potuissemus eripi ipse
magis elegit occidi. Oravit ante
tradicionem suam de crucifixio eius
et de resurrectione locutus est.
Postremo pro fidibus exorauit
ut qui ei meruerunt credere: eterna
benedictione debeat gaudere.

Jeromimus Tu ergo domine

rege et eleua nos ab huic mundi
misericordia quia populus tuus sumus
quatinus in hac vita que tibi sunt
placita facientes: ab hac mortalitate
in immortalitatem te comitan-
te extollamus id est in celestibus ele-
uemur regnaturi cum sanctis tuis:
qui es benedictus in secula seculo-
rum. Amen.

Psalmus. xxvij.

Afferte domino
filii dei. Titulus huius ps-
talium est. ps David in con-
sumatione tabernaculi **Jeromimus**.

Quoniam archa domini captiuitate phili-
stinoꝝ reducta est. pro qua multa
mala habuerunt dimissa est in sy-
lo: et dauid edificauit ei tabernacu-
lum in quo hortatus est populus ut offer-
rent sacrificia. Sicut habetur et pa-
lit. xvi. 8 aptissime figura Christi
tenet et archa figuram ecclesie. sic deus
reduxit archam de captiuitate sic et ci-
stus redixit archam hoc est scilicet ec-
clesiam de captiuitate et de parte dei
aboli quoniam mundum per patrem originalem
a diabolo captiuum suo proprio sanguine
re **C**al. h. modo posita dedi-
catur ecclesia contra carnalia vita
bella gerens merito expeditionem
habitaculi nomine accepit. Consuma-
tio autem tabernaculi perfectione signat
ecclesie catholicae quia per totum orbem per-
batur esse constructa. cum igitur deus co-
gnosceret totius mundi terminos

*Argyra
enam*

ad fidem catholicā p aplos spūs
sancti munere pducendos alloqē
vnueritatem: vt sacrificia ei deo
ta mente psonuant. dicens

Afferte dño l. supple vosmeti
psos v corda vrae sancta pu
titate lucentia qd supra oē sacrifi
ciū pbatur dño acceptū filij dei l
qui per regeneracōis grām faci
estis filij eius vt ait Job. in euā
gelio. pedit eis p̄tātē filios dei si
erū h̄js q̄ credunt m̄ noi e eius Se
quitur. Afferre dño filios arietuz l
Arietes apli accipiendi sūt: q̄ tan
q̄ duces gregū in caulas dm̄ per
duxerūt populūm christianūm l
filios arietum l dicit fideles: quos
apostoli reā p̄dicaōe genuerūt .
Iero. Apostoli arietes dicun
tur: q̄ sicut arietes duo
cornua h̄nt ita apostoli duo testa
menta pre. **H**ugo. Prelati re
bicaueūt. **H**ugo. dē dicunt
filij dei q̄ hereditatē v eccām quaz
suo sanguine adquisiuit possidet.
vitem dei tenent in terris. Sicut
btus paulus act. xx. dicit. Attēdi
te vobis et vniuerso gregi in quo
vos spūssand⁹ posuit ep̄os regere
eccām dei quā adq̄siuit sanguine
suo. Etiam dīti sunt arietes apter
duo testamentā que scire debent
August⁹. Afferre domio glo
rificām a honore l. vt
per opera vrae dñs glorificeat a ho
nore tur verlo et exemplo. Affer
te dño gloria; nomini eius l
Iero. vgloriose per vos nomē
eius v xp̄s verbū dei pa
tris in cunctis innotescat. adorate

h̄nisi in atrio sc̄o eius. l v m̄ eccā l
in consīa vbi vnuſquisq; ipſū ado
rare. **C**assio. Ilsa em̄ consīa
debz. **C**assio est aula regalē et
habitatio spiritus sancti. sicut apo
stolus ait Templū dei estis vos a
spūss sanctus habitabit m̄ vobis.
Deinde p̄pheta de constitutōe eccāe
subdit unde. **H**ugo. **V**ox do
primo dicit. **H**ugo. **V**ox do
ē p̄dicatio xp̄i sup aq̄s l v sup in
deos q̄ erant in fluru vi cōx aq̄ em̄
p̄los sign. vt dī apoc. xvij. Quo
at p̄dicacō xp̄i fca sit vñter ostē
dit d. **D**eus maiestatis intonuit l
a filius dei q̄ est rex glē s nube car
nis terribiliter p̄dicauit.

Cas. Qm̄ dī ūbicij a gelenne
penas inestimabili terro
re p̄dixit. vt non tam loq̄ q̄ m̄to
nare vi. **H**ugo. Et non solū in
deretur **H**ugo deis s a genti
bus p̄dicatio xp̄i timore; incussit
Vñ addit. **D**ñs sup aq̄s ml̄tas l
a sup gentiles q̄ dicitur aq̄ ml̄te.
tū q̄ de facili cūversi sunt ad dñm.
sicut aq̄ de facili fluīt. tū q̄ ml̄ti de
ip̄is cūversi sunt resp̄cū iudeorū cō
uersorū sicut dicit apls. ad ro. xi.
Cecitas ex p̄te contingit in isel. dō
nec plenitudo gētū intraret. Seq̄ē
Iero. **V**ox dñm in virtute l vi
delicet miraculoz: qñ di
xit Lazare. **C**as. Merito vox do
vem foras. **C**as. mini in virtu
te cē dicitur cui nullis obstatulis
obuiat. **A**ug⁹. **V**ox dñm in
qm̄ magna opatur in sc̄is a p̄ ip̄os
Vox dpm̄i ofringēt cedros l

Dicitur deo
Deo

Ier. Cedri dicuntur oes subli-
mes et excelsi: vel superbi
Confringet illos aut hic per pen-
tenciam. aut in die iudicij in vindi-
cta. Confringentis ergo cedros a
humilitatis superbos repetit q[uod] a
confringet dominus cedros libani.

Cas. In libano autem tales in
cedri auemuntur ut oes altitudi-
nes arborum superare videantur.
ergo mundi isti nobiles ac reges
qui reliquos homines tanq[ue] hu-
milia fructuosa despiciunt virtus di-
uina confringit: quando pauperes
et humiles elegit. Iste enim virtu-
te superantur. Illi in re diuicias su-
as aut cogitacionibus gemut aut
turpi ambitione solvantur. Ponu-
tur etiam cedri in tonam partem:
sicut in alio ps dicit. Cedri libani
quas plantauit dominus. At co-
minuet eos tanq[ue] vitulum libai.
Sicut confringit vitulus de corni-
bus virgulta tenera. Ita christus
costrivit iudeos: qui p[ro]p[ter] suam supbi-
am singularē erige iusticiā; cona-
bantur qui let dilecti. Filius p[re]cis
est secunduz deitatem et propter in-
carnationē factus est. tanquam fili-
us vnicornis. in iudeorū; qui vni-
cornes appellati sunt. p[ro]p[ter] una lege
quam habuerunt per quam in supbi-
a se ex. **Augusti.** **W**or domini
tollunt. **Augusti.** in iacentis
in dividentis flammarum ignis.
et iracundiam persecutorū suorum;
deo furentem ut alii dicerent. Nu-
quid forte ipse est christus? Alii q[ui]
dicerent non est sed sed ducit po-
pulum. christus itaq[ue] p[ro]cidit hunc

infatuum tumultum eoz ut alios
in caritatem suam traheret. alios i-
malicia eorum relinqueret. Ide Je-
romimus. vel quotidie in uno quo
eg nostrum flāmam libidinis vel co-
fessionem a gratiam sancti spūs
intercidit et per orationem sacerdo-
tis facit.

Hugo. **V**ox domini co-
cessare. **Hugo.** cūcietis deser-
tum. id est cōmouentis populum
gentilem ad fidem. que erat desertū
tanq[ue] sine lege et prophetis ad q[uo]d
etiam nullus predictor verbi dei
missus fuerat. La cōmouebit d[omi]n[u]s
desertum cades. **Cades** sanctu[m] le-
gis interpretatur. dixit ergo d[omi]n[u]s.

August. celebrari faciat i-
n[on] gentib[us] conuersis
sanctū verbum scripturarum sua-
rum quod a iudeis non intelligenti-
bus dese[re]t. **Ieronim⁹.** **O**r-
rebatur. **Ieronim⁹.** **d**omini
preparatis cœuos. et pre dicatores
et scōs viros q[ui] venena dyaboli et
spimas p[er]torum transeunt: et ab al-
iora fugiunt et ad theoretam vita-

Collector. **V**n[us] ter[n]i. ait in li-
bro de cōtemptu
mundi an fructuosa via mundi:
et inambulabilis et facilius est p[ro]p[ter]e
ueire ad portū celestē spretis oībo
q[ui] ade. **Ieronimus.** La re-
ptis. **Ieronimus.** uela
bit condensa. quia obscura diu-
nacum scripturarum siue misteri-
orum celestium per sp[iritu]m san-
ctum patefecit eis. La in templo ei⁹
hoc est in sancta eccl[esi]a. Lomnes
dicent glo- **Augustinus**

Augustinus

hoc est in eccl esia eius vniuersitatis
in spem eternam regeneratus lau-
dat deum pro suo quisque dono qd
a spiritu sancto accepit. **O** domini
dilectionis in habitare facit.

Caf. id est aquas baptismi si-
gnatas per diluvium quia
purgant animas a sordibus pec-
atorum sicut per diluvium purga-
tus est. **H**UGO Vel dominus
mūd. **H**UGO sanctos suos
in eccl esia quasi in archa noe con-
stitutos in habitare faciet per dilu-
vium huius seculi illos extra qm
nemo salvatur. **L**et. **D**einde **L**sede
bit dominus rex in eccl esia. vel in
sanctis suis in eternum. **D**omi-
nus virtutem dimicandi contra
huius mundi turbines et peccatas
habit populo suo. **E**pianol dñs
benedic populo suo in pace. **A**i
scipso hic et in futuro. quando di-
ctus erit. Venite benedicti p̄tis
mei. **C**ollector. **I**n quoqz
qui dixit pacem meā dorobis sup-
pliciter deprecemur ut nos qui su-
mus populus eius benedicere et
adiuware dignem̄. dñe qz nobis
huius seculi diluvium fide recta: ac co-
uerstionē sancta sic per transire il-
los quatinus ad terram celestis
patrie peruenire valeamus securi:
eius gracia qui est benedictus in
secula seculorum. Amen.

Psalmus xxix. **E**xaltabo te do-

mine. Titulus talis est. psalmus
cantici in dedicatione domi dñi

ECCO Psalminus cantici laus
est cum opere. dedicatio
domus dñi est resurrectio corporis
saluatoris qui de progenie da-
uid traxit originem. verbum p̄tis
edificauit sibi dominum: quando as-
sumpsit humanitatem carnis. et
eam tunc edificauit quando ipsaz
a mortuis resurgere fecit. et modo
usqz in finem seculi edificatur do-
mus dñi. id est Christi. hoc
est eccl esia. sed in resurrectione de-
dicabitur id ē innouabitur quan-
do immortalitatem acceptura est.

HUGO Unde sensus dicti titu-
li talis est. psalmus
iste est cantici id est leticie in dedi-
catione et pro dedicatione domus
dñi et christi vel eccl esie que iaz
precessit in capite in resurrectione
sua. et in futuro in membris. quia
necessitatem quo p̄cessit humilitas
capitis et christi. sequatur humili-
tas membrorum id est fidelium.
de utraqz enim dedicatio hic agi-
tur et loquitur totus christus. Que
dam tamen verba huius psalmi
conueniunt xpo capiti et quedam
membris. quedam vero utraqz.
Xpus ergo pro sua resurrectione
gracias agens patri dixit. **L**

Exaltabo te dñe. p̄t m̄cos ad
te trahendo et alijs te manife-
stanto. Unde in alio ps dicitur.
Narrabo nomen tuū fratrib⁹ me-
is. Quius causam subiungit.
ECCO Lqm suscepisti me ab de-

micos meos super me. ut meo iocundarentur interitu Ruomodo dicit. nec delectasti inimicos meos super me. dum iudei Christi ospuerunt flagellauerunt et crucifixerunt. Non sunt delectati quia non potuerunt christum extinguerere sicut voluerunt. sed hoc de demonibus est intelligendum. quia delectari ceperunt quando estimauerunt eum cum latromibus ad infernum deducendū sicut in montem permisit se ab eo dem duci. sed non fuerunt delectati demones quia tunc et prínceps et subiectos suos ligauit.

HUGO Deinde subdit de sua resurrectione dicens. **D**omine Deus meus clamaui ad te. in passione cum clamore valido et lacrimis offerens exauditus est pro sua reverencia. sicut dicit Apostolus ad Hebreos quinto. **V**nde subditur. La sanasti me. ab omni corruptione et infirmitate carnis. dando michi corpus immortale. **D**omine deduxisti ab inferno animam meam. **TERONIUS** cum alijs animabus sanctis saluasti me a descendantibus inferni. amime peccatorum sunt. ne sicut illi precepit eadem in mortem. hoc tam immensum miraculum propheta cernens exultat. et alioshortatur ad laudem dei dicens. **P**salrite domino sancti eius. et confitemini memorie sanctitatis eius. videlicet quod dominus memoratus nostri sanctificauit nos recordando agnitione no-

minis sui et ideo memores sitis beneficij eius qualiter nos de peccato redimere venti. **Quoniam** ies in indignatione eius. qualiter dicat.

HUGO Ideo psallite et confiteamini deo patribus. id est in glorificatione pene quam ego sustinui in passione fuit in indignatione eius. qua indignabatur peccatum primorum parentum. Vnde Isaie. lin. ait propter scelus propriei percussi eum. Let vita in glorie quam dedisti michi resuscitans me a mortuis est. in voluntate eius. id est in beneplacito eius est ergo sensus. Ideo confitemini illi. quia et si me passioni exposuit tamquam prostea glorie me resuscitavit. Vnde duo subiungit: que istis duobus respondent dicens. **A**d respectum passionis meae memorabitur fieri in apostolis. vnde in hymno cantat. Tristes erant apostoli de necesse fuisse dominum. La ad matutinum leticia. Igitur dominus resurrexit mane. Vnde Job. xxviii. Gaudi sunt discipuli viso domino. Deinde ostendit quomodo fuisse resurrectio dedicata meruit dicit. Ego autem dixi in abundantia mea. supplex ego existens in abundantia vestrum. **CASSIODORUS** Vel ab sancto dominis fuit. quod verbum caro factum est: et habitabit in nobis. Quis enim illa gratia copiosiusque habere meruit plenitudinem divinitatis. sicut dicit apostolus. In quo habitat omnis plenitudo divinitatis corporaliter et verissime. Maliter atque perfice. In illa abund-

bancia mee dixi. Non nō mouebor
a deo in eternū. iure dicebat in eē
num se moueri non posse. cui sua
maiestas fiducie dona p̄stabat

Hu. Domine i volūtate tua.
s. s. m beneplacitū tuū p̄
stisti decori meo. i humānitati
meel virtute. s. miracula faciēdi.

Cass. Ita intaculata a sole
erūdo copulata verbo virtutem
acepit. qua miracula magna fa
ciebat sicut in euā gelio ipē testa
tur dicens. Sicut pater habet vitā
in semetipso. sic debet filio habere
vitam in se. **HUGO** dēmde oñ
metipso. Auertisti faciē tuaz
fue pacie. b. Auertisti faciē tuaz
a me. i vīsus es auertere pñtiā
deditatis tue. La me. qñd me passi
om̄ exposuistil. a fēcū suū v̄bat.

Cas. Nā cū auerterat faciē suaz
Cas. diuinitas. conseqñs erat
vt carnis turbarek ifieritas. Vñ
ipē dixit in cruce. Deus meus qua
re dereliquisti me. **A**d te domine
clamabo. a ab dñi meum depreca
bor. D̄ modo dicit domine. modo
deum vna sententia est. Nam hoc
est ad dominū clamare qd̄ deuiz fu
isse depre. **HU**. Que vtilitas i
catum. **HU**. sanguine meo. id
est in effusione sanguinis mei
Idum descendō. i si descenderem̄ i
corruptionēze. i si corpus meuz i
cineraretur a corrumpetur qua
si dicat nulla esset vtilitas

Augusti. Et si non statim
ruptum fuerit corp̄ meuz. Nun

quid confitebitur tibi. confessioē
laudis l puluis. i turba impior̄

Iheronim⁹ Rue adhuc
ne velut puluis mouetur

Augusti. Quam mea resur
bo. aut annūciabit. ab cetero tū sa
lutem l verita. **Cas**. Illam videli
tem tuam. c. **Cas**. cet quā pt⁹

resurrectionem discipulis dixit. Itē
predicat euangelium omni creatu
re. Qui crediderit a baptisatus fu
erit saluus erit. Qui at n̄ credideit
condem. **HILGO** dēmde oñdit
nabit. **HILGO** xp̄s qñd dēdi
eacōem dñm̄ i corporis sui accepit
b. **A**udiuit dñs. Iōnoem meam
exaudiendō a misertus est mei.
oēs miseriaz a me remouēdō a fa
ctus est adiutor meus. me a mor
tuis resuscitando. Quod manifesti
us expōnt cum subiungit dicens

Iero. Auertisti plandū me
cum. quo dixi. Tūstis est
anima mea vscq ad mortē. In gau
dū michi. cū resurgens dico. Itē
nūciate fratribus meis vt eant in
galileam. ibi me videbunt.

Cassiodo. Conscidisti sac
corpus meum. cum meum. Id ē
corpus meum in passione atq in
cruce mo. **Augusti**. La circāde
riendo. **Augusti**. disti me le
ticia. immortalitatis gloria. **C**t
cantet tibi. **HU**. i vt gloria re
gloia mea. **HU**. surrectōis mee
sit causa quae tibi cantetur ab ec
clesia te super hoc laudante. a non
compūgar. i vt vltra nō senciaz

dolorum alicuius passionis.

Cas quia semel pro mundi sa-
cra gloria compunctus id est cru-
cifixus est nulli se ultra subia-
cer memorat passioni. sicut dicit
apostolus. Christus resurgens ex
mortuis iam non moritur. mors il-
li ultra non dominabitur. [Domine
deus meus confitebor tibi in eternum.]

Aug⁹ quia nichil est michi
ex me sed omnia ex te
qui es deus omnia in omnibus.

Tero. Omnia enim quae in h⁹ psal-
mo humiliter de Christo di-
cuntur: ad assumptionem corporis
magis referenda sunt quam ad potenci-
am diuinam. **Nicola⁹** Moraliter
mitatis. **Nicola⁹** potest ex-
poni psalmus iste de quo cūq; fide-
ti qui ex revelatione diuina sive p-
babili conjectura: cognoscit se a
peccatis suis sanatum ppter quos
gracias agit collaudando dei boni
tate a recognoscendo fragilitatem suā.

Collector. Cōiecturā huius
beatus bernard⁹ in sermone de verbis apostoli. Ob-
secro vos prim⁹ omnium. dicit nos
ita dicens. Si iam surgis desiderio
superiorum si gravatum a corpore tu-
um a terrenis elevas voluptatibus
ut non feratur anima cuius concipi-
scenctis eius sed magis ipsa: ut di-
gnū est regat corpus suū: a ferat
quo non vult. si demde ambulas q̄
re tro sunt obliuiscens. a ad ea q̄
ante sunt te excederis desiderio a p-
posito perficiendi: curatū te esse nō
dubi. **Cass⁹** Darius quid p̄s sed
tes.

tate repletus est hales in vestibus
graciam breuitatis aī sensibus
extensas omnino latitudines. hic
enim sancte resurrectionis gratia
dicitur. hic passio domini glorio-
sa memoratur: ut nulla tribulacio
passionis trecent: quos resurrecti
omnis spes magna letificat.

Tero. Et nos quoq; supplice de-
precemur: vt conuerteremus
dominus in gaudium plandum
nostrum. remissa mole facinorum.
atq; nos mysterio resurrectionis
sue letificatos attollere dignet in
celum. pro quibus dignatus est
descendere ab infernum cui cum pa-
tre a spiritu sancto est honor et glo-
ria in secula seculorum. Amen.

Psalms. xxx.

In te domine spe-
rai. Titulus huius psal-
mi talis est. In finem psal-
mus ipsi dawid extasis.

Augustinus. duob⁹ mo-
dūs dīcīm⁹ finē vel q̄ sit ut non quod erat. t̄
q̄ sit ut perfectum sit quod incho-
atum est. Ergo in finem. id est in
christum in quo est perfectio mea
dirigitur iste ps. Extasis que addi-
ta est titulo est excessus non ille q̄
sit ex revelatione: in quo fuerunt
omnes sancti quibus archana
dei mundū istū excedentia reuela-
ta sunt. Sed ista extasis de qua
in titulo sit metuō est paucor popu-

Explanatio

si dei de per se cutione omniū gentium. a defectu per orlem fidei Sed prior loquitur christus. Deinde re tempus ipsius sanguine populus gratias agens. ad extremum populus domini perturbatus loquitur quod ad extasim pertinet. prophete etiam persona his interponitur. Loquitur ergo xps ad prez in persona assumpti hominis. di.

En te domine sperauī non confundar in eternum.

Cal Orat christus patrem ex natura humanitatis assūpte. a nec de sua spe deiecius humanae insultacionis opprobriā inde opaciat. a addit. Lin eternum. vbi ei⁹ contemplatio fixa a incommutabilis permanebit.

Iero In iusticia tua sicut p̄misisti. dicit enim aug⁹. q̄ hec iusticia est soluō promissio misericordia huius. s. Non habis sanctū tuum videre corruptōnem. Vn sb̄bit. Libera me de fouca mortis.

Cass. iusticiam domini. qui se nouerat per iniquitatem passum. O vere miranda a diuina comutatio. accepit necem. reddidit salutem. pertulit miseras. tribuit honores. dolorem sumpsit. contulit sospitatem. a solus : a summe piis qui dulcia prestigit : cuz amara fusce. **H**u Enclina ab me pit. **H**u humilem: a inservium laurem tuam : me exaudiēdo. Laccelera ut eruas me la morte cito resuscitando post tres dies.

Cassiodrys. **E**sco michi

in deum protectorem. Iis est protege me ab huīis seculi importunitatis iniūcijs : virtute diuina.

Hu bando michi scutum pacis. a esto etiam michi Lin domum refugij. id est tanq̄ dominus refugij a lapsus. **C**ass Domus refugij fugiam. **C**ass gloria refurrectio postq̄ incorruptibili maiestate perficitur. Ut saluum me facias a pec.

Aug⁹ **Q**uoniam firmamentum meum. id est fortitudo mea ad tolerandas peccatores. a refugium meū ad euadendū eos. Tu es in

Hu Et ppter nomen tuū. **I**ma manifestandum a clarificandum per meaz predicationem. deduces me. id est dux eris michi. a enutries me. **P**aulatim augēdo corpus meum. quod est ecclā. si cut dicitur Act. secundo. dominus augebat qui salui fieret quotidie in ipsum. **D**duces me per resurrectionem de laqueo quem. ipsi iudei labescerunt michi in passione a in morte. in qua volebat me illaqueare a detinere. **Q**uoniam tu es protector meus. a ideo nulla potest michi malitia a aduersitas perire. **E**t quia tu es protector meus.

Iscirto **I**ero In manus tuas commendo spiritum meū. Hoc est in peccatum tuam commendāiam. **C**assio Commendat pū mea. **C**assio inestimabilem thesaurum. animam videlicet illas q̄ voluntates ipsi⁹ purā intentō faciebat. **J**eromimus. Hoc

Manuscripta. Tp. 10. fol. 10. recto.

exemplum accepit ecclesia a christo. hoc et sanctus stephanus fecit. hoc a sancti orant quando exerunt a corpore: ut fidei creatori commendant animas suas in beatitudine hoc in cruce positus dominus dixit: cum in patris manibus spiritu commendaverat. cito ipse in eis ipso resurrecte sumpturus. Dicat nunc populus redemptus in sanguine agnisi redemi
sti me domine deus veritatis. a bene dicit deus veritatis quod non meritatur. Nam sicut promisit per servos suos prophetas redimere ita venit et redemit nos sanguine suo. Unde et paulus dicit empti estis pretio magno. a tunc sis deus veritatis.

Cassius O distiones observationes vanitatem. iustius seculi desideria transitoria amates. supereruacue. id est inutiliter.

Ierome Nunquid deus odiat quemque absit hoc sentiri. sed quod istam vitam presentem amant tamquam a celestia contemnunt: sperantes maniter in beatitudine seculi seducentem. odit illos deus. Non quod odium in deum cadat. sed odire deus dicitur qui sic faciunt. id est repudiare quia repudiat et reprobat illos qui obseruant vanitates.

Hugo Speras in pecunia obsequias vanas vanitatem. speras in honore. et sublimitate aliqua potestatis humanae autem aliquo potente amico: observas vanitatem quia aut moriens hic ea dimittis aut cum abhuc viuis omnia perirent. et in spe tua deficis. unde ecclesia hoc considerans ait

Opuscula No. 9

Cassius Ego autem in domino spiritu eravi. ubi nichil vanum; nihil si per vacuum est sed totum sum atque integrum perseverat.

Hugo Exultabo corpore et letabor spiritu in misericordia tua. per quam tua morte salvasti me. Cum vero huius leticie inter subiungit dicens.

Ierome Quoniam respexit huius militatem meam. ut me propter humilitatem meam. salvasti de necessitatibus animam meam.

Ierome necessitates corporis mentis sunt. videlicet manducare bibere dormire et aliud quod necessarium est faciendum. sed a mente necessarium omnino unum est videlicet vita eterna. Salvasti ergo de necessitatibus perpetuae mortis animam meam quia dedisti ei vitam eternam quae est sua necessitas.

Cassius hoc est de peccatorum laqueis a perplexitatibus quas ababolitur in gerit cogitationibus nostris. Nec conclusisti me in manibus immortali. **Ierome** Huius conclusio mei. tur in manibus immortali qui perseverant in peccatis suis. sed ego dicit ecclesia non condudar. quod non volo perseverare in malis.

Hugo Iustificasti in loco spacio. ut in latitudine caritatis. quod consistit in dilectione dei et proximi. pedes meos. et affectiones meas: ut currerem faciliter. et sine officiis in via mandato tuo dignum tabulet.

Miserere mei domine quoniam tribulatus.

~~Ieronimus~~ Illoꝝ vox lēe
tur a qualibet tribulacōe tribulor
dicit non iā mortem metuens sed
insectacō nem timens viōrum.

~~Cassiodo~~ conturbatus
meus. et intellectus qui per oculū
designa. ~~Ieronim⁹~~ Lāia mea
tur. ~~Ieronim⁹~~ Lq̄ te dili
gebam. Et venter meus. et mēo
ria mea qua tu recordabor. Ecclē
sia conturbatur de vitis et pecca
tis tam de suis q̄ de alienis.

~~August~~ R̄uis est qui nō ira
scit virēs fratres
insidiantes fratribus fidē non ser
uantes: homines seculo verbis et
non factis renunciantes. sed orā
bum est ut ira non reuertatur in
odīum ne de festuca trabes fiat. ne
oculus turbatus per iram extin
guatur per odīum. qm̄ qui odir fca
tem suū sicut dicit Johānes in te
nebris est. Etia dñe miserere mei.
Qm̄ defecit in dolore vita mea.

~~Iero~~ Ideo in dolore quia ecclā
non potest emendaē ma
los nec eos segregare a sanctis us
q̄ in finem. La animi mei. et tempo
ra vite mee in gemib⁹. Lq̄ dñi ē
hic in presenti vita hatet gemitu
a fletu; unus quisq; homo. ~~I~~nfir
mata est in paupertate vite⁹ mea.
et infirmata est ecclā inter homines
malos inter quos habitat hic in
pnti vita quia plures sunt peccato
res et pauci sādi sunt. La ossa mea
et virtutes mee conturbata sūt.
Et ait paulus. Scimus quia om̄is

creature īge miscit non solū illa;
sed et nos gemimus intra nos

~~August~~ Vel ossa intelligū
tur fortis ecclē et p
lati qui etiam si non cōturbanē p
secutōm̄ alioꝝ suoꝝ cōturbanē
tamen iniquitatibus fratē. ~~E~~u
per oēs inimicos meos fact⁹ sum
opprobriū vicīnis meis valde.

~~Hugo~~ Ac si dicat ecclā Mai
ra opprobriū faciunt
michi amici mei et mali xp̄ian⁹ p
uerse vnuendo. q̄ inimici mei taz
gē
tiles q̄ in deil a. ppter hoc factus
sum timor notis meis. Lq̄ p malū
exemplū domesticū meo et timet
illi venire ad fidem: qui aliquā no
ticiā p famam hūecunt de me. Vn
apost. ad ro. ii. ait. Qui in lege glo
riarīs p puaricationē legis deum
in hōnoras. nomē ei dei p vos bla
phematur ~~August~~ Peius
inter gentes ~~August~~ in q̄tv
uit in sacris meis mali q̄ illi q̄ nūc
accesserūt ~~Hugo~~ Qui videbant
runt ~~Hugo~~ me foras. Lsu
gerūt a me. et q̄ iā credere incipie
bant recesserūt a fide ppter malum
exemplū domesticū p meoꝝ. Et ideo
Lobliuioī datus sū tanq̄ mortuus
a corde. Lq̄ iā de me nū curat neq; de
fide mea. Aut magis prie dīc dñs
de clericis. qui videbant me in sa
era scriptura foras fugerūt a me:
ad desideria temporaliū rerū. obliui
oni datus sū a corde eoz. anq̄ mor
tuus q̄ licet verbis me laudet nū tū
me diligūt. cor ~~Iero~~ Vel ē vox
de et opere. ~~Iero~~ xp̄ii passi
one dicitis aplis q̄ me relicto oēs
k. 4

fugient a me & oblitus sum me cor
de tangit si fuerim iam defunctus.

Et fuis sum tangit vas perditum. sic
habuerunt iudei xpm quasi vas p
ditum & hoc est mortuum in suo pecto.

Quoniam audiui vituperacionem mul
torum comorantium in circuitu.

Cassiodoro fuit perfidus iu
deos qui legem dei circuhabitantes per carialem intel
ligentiam & non inhabitant per spi
ritualem. Sic per hec lucencia ver
ba iudaici populi tenebrosa faci
nora subtiliter indicant. In eo.

Hugo vide licet consilio. sed
quemrent simul in v
na praua voluntate aduersum me.
Et quid fecerunt in hoc consilio. Et
accipere animam meam consiliati
funt. ut me morti tradarent. sicut
dicitur matth xxvi. Regregati sunt
principes sacerdotum & seniores populi
in atrio principis sacerdotum & consilium
fecerunt ut ihu dolo tenerent & occi
derent. Sequitur vox xpi a parte
humanitatis assumpte ad prem.

Ieo Ago at in te speravi do
mine dixi deus meus. q
solus fortis es ad liberandum me
in manibus tuis. Ihu est in parte tua.

Nicolaus Sortes mee
ta vita quod mor
tis mee sunt in tua disponere. Tran
slatio hebraya habet in manib
tuis tem. **Cal** Non enim quae ad
porta mea. modum imitari sui
putabant eos persecutoe vitam
suam simenbam esse commemorat.
Si in parte domini ponit tempa vite sue
Ipo ei creare existim. ipso disponere

te vegetam. eodem ecce iubete tuos.

Gregor xiiii mox Nulla ei
homibus sunt absq; omnipot
tentis dei iudiciorum vel occulto consi
lio sunt. Nam cuncta deus securu
ra prospiciens: decrevit ante secu
la qualiter disponantur per secula.
Statutus quidem homini est quan
ta hunc sequatur prosperitas vel
qua anta fuerit aduersitas.

Hugo Scripe me de mani
bus minicorum meorum
Hoc est in deorum. La persequen
tibus me in membris meis: tam
a iudeis hereticis quod a falsis fratribus.

Iero Illustra faciem tuam
Iero. sup seruum tuum salutem me
fac domine in misericordia tua domine ut non confundar.
In illuminatio respectus tuus
gracie misericordie tue super me re
fulgeat ut non confundar. Si saluer
ab his preceps. **Cal** nec offendaris
cum eis. quod auctoritate domino
dic seruum tuum. Oia siquidem talia
verba humanitati sunt specialiter ap
plicanda. sicut & in alio loco dicit
Ag o seruus tuus & filius ancille
tue Rogat & ne permisus confun
datur si quo se credit audiri addic
tus. Quoniam in uocauit te dominum ut
deum siquidem fideliter inuocando
mereri.

August Inuocas deum
est. **Ag** qm in te vocas
deum. Hoc est illi inuocare. illi in te
vocare quodammodo eum in dominum
cordis tui misitare. Non audies au
tem tantum patrem familias inuita
re nisi nos esse ei habitaculum propria
tate. si ei tibi dicat deus Ecce iuocasti

me venio ab te. quomodo iterabo. e
tantas lodes conscientie tue fusti
nebo. si seruum meum in domum tuam in
uitares nonne prius eam munda
re curares. **S**i inuocas deum ut det
tibi lucrum certe lucrum inuocas.
non deum. gratis ergo deum inuoca
Demde predictum damnationem iuniorum
corum non libidine vnde dicit sed re
ditum iusticie. **V**nde dicit. **A**u
bescant ipij et deducant in infernum.

Jeronim⁹. Qui non credunt
resurrectionem
erubescant tunc quando illos secos
quos in desperationem habuerunt
videbunt coronatos: et se condona
tos muta hiant labia dolosa. **Q**ue
loquuntur aduersus iustum. **I**n cri
stum in superbia corbis et in abu
sione. Ioris quo abutebantur cru
cifirum. **H**ilgo. modo erit
muta cum dominus dicat. Ixy. **E**cce serui mei laudabunt pre exultatione corbis: et vos clamabitis
pre dolore corbis. et pre contritioē
spiritus vulturantis. ergo non erunt
muti. **S**olutio labia ipsorum mi
piorum erunt muta a verbo exulta
comis sed non a verbo blasphemie
et iniquacionis contra ipsos

Cassiod⁹. Peinde enuerat
diuersis modis
quanta beneficia dominus timentibus
se largiatur commonens ut
omnes sancti diligant dominum.
quoniam ipsum esse constat et nem
iudicem. et in futuro beneficium
omnium largitorum. **V**nde primo
dicit. **Q**uam magna multitu

Dulcedinis tue dotti me. **M**ulti
tudo dulcedinis est quia multis p
missis domini suavitatis indicat dul
cis quippe est: cum sustinet immi
cos. dulcis est cui corrigit. dulcis
est cum parcit. dulcis est cum cre
dentibus eterna premia promittit
se et intellige quod eis tantum dulcis
est: qui de ipsis sapore gustauere
runt. **C**eterum ad eos dulcedo non
potest pervenire qui gustum eius
minime contingere meruerunt. **S**e
quitur. **Q**uam dulcedinem absco
disti timentibus te. **I**n non quia san
ctis ideo abscondita est ut eam mi
ni me conseruerentur. sed quia in
futuro iudicio promittitur manife
sta que hic sentitur abscondita

August⁹. Etiam domine eos
quos emeras fla
gellis multum amas. sed ne disso
luta securitate negligentius agat
abscondis ab eis dulcedine mea amo
ris tui. quibus utile est te timere.
Perfecisti eis qui sperant in te. **A**et si dicat. perfecturus es haec dul
cedinem sperantibus in te in con
spectu filiorum hominum. **I**n non illo
rum qui vivunt secundum adam si sim
filium hominis christum dominum

Cassiod⁹. **V**ero erit in illa resur
reccioē generali quoniam
fuis sanctis premia prima restitu
et et facit agnoscere universas gen
tes suos certissime fuisse sermones
Poste a venit ad enueracōes bñni
cōq que sanctis fuis copiosa misere
ratione largit. **V**nde dicit. **A**bso
des eos in abscondito faciei tue. **N**i
cola. **A**utora facie tua que hoib⁹

Huius munībi est abscondita.

Cassiodoro Hoc erit quan
atitudine colloca buntur. a q̄ pul
cre regalem conspectum esse dicit
in abscondito. Reuera quia contē
placōnem eius qua sic iusti p̄fri
entur imp̄n non videbūt. a adit
La conturbatione hominū. id est
a persecutione peccatorum. Nam
cum illi e peruentum fuerit supra
dei famulos sceleratoū conturba
tiones locum ulterius non habe
bunt. quoniam illi mittuntur in
eternam penam. iusti vero v̄can
tur ad requiem sempiternam. Sed
ne tantu; futuri premij promissio
fragilia corda conturbaret conse
quēter subiungit. Protges eos
in tabernaculo tuo. Hoc est in eccā
catholica militātē. que in isto mū
do certamia sustinet: quando illese
anime iustorum sub qualibet cor
poris afflictione seruantur. La con
tradictioē linguarum dicentium
quis nouit h̄ec. aut quis redijter
inseris?

HUGO Vetratētes

sidentes pacienter feramus exem
plo cristi. qui vt dicit beatus Ber
nardus in fadis habuit obserua
tores a in verbis contradictores

Benedictus dominus.

Jerónimus Nunquid illi
stra benedictio. non. sed vt nos be
nedictione ab ipso mereamur ac
cipere benedicimus ei. Lquoniam
mirificauit misericordiam suā. mī
chī in ciuitate munīta. id est in a

lūitate illeū salem. sita in medio mū
di quia ibi est natus: ibi passus:
ibi resurrexit a m̄de ascendit ad ce
los vt ait propheta. Operatus est
salutem in medio terre. Ego au
tem dixi in excessu mentis mee. po
pulus fidelis quando recordatur
de parabuso quomodo immortalis
poterat esse. a cogitat qualiter ibi
dēm esse poterat a meminit qual
est. et qualiter deus per angelum
ad adam loquebatur. a quo ocul
interioribus dēum videbat. Quā in
q̄ ista cogitat tunc in excessu men
tis est al proiectus suz a facie ocul
lorū tuorū. Adam quā transgress⁹
fuit mandatū dēi tunc proiectus ē
a facie dēi a nos. a omnis posteri
tas post eū. Ideo quia humilitē
cognovib⁹ poteram esse a cognos
co vbi modo sum. Lex audiisti vocē
orationis mee dum clamarem ab
te. Ico. **Augustinus** Multi silen
der ore. labijs clamauerunt corde. Multi ore stre
pentes: corde auerso nichil impe
trare potuerunt. Si ergo clamasi:
clama intus vbi audit deus. Colla
tis beneficēs hortatur sanctos ad
dēi dilectionē dicens. Diligite do
minū oēs sancti eius. q̄ non diligi
tis munī. **HUGO** Quid aut sit
dū. vera dilectio
dēi docet apostolus ad ep̄b. v. dicens
Istote imitatores dēi sicut filii Ra
vissimi a ambulate in dilectione:
sicut a cr̄stus dilexit nos. a tradi
bit semetipsum pro nobis. Lquo
niam veritatem requiret domin⁹.
S. vite a doctagine a iusticie resiste

nec relinquet malū ipumū. unde addit et ret ibuet abundanter penas infligendo pro quolibet peccato mortali facientibus superbia. quia in quolibet peccato mortali superbia a contemptus dei.

Cassio. Vnde h superbiā nō accipe sed potius p cūctis vicijs. qm ex superbia nascitur quicq; modum prauitatem peccatur. Hēnde sequitur exhortatio bonoz ne se a reato xposito carnis imbecillitate subducant. vnde dicit. Viriliter agite. et in bonis operibus ostentissime perdurate ne feminea mollicie deficiatis qui corda vestra bno ostanter offertis. Vnde dicit. confortetur cor vni. hoc at preceptu viris feminisq; concessu; coe est. virilitatem ois sexus agit: qui nescit molissimis facilitatibus immutari.

Nicolaus. Et in fine aduertit oes dices loes qui speratis in dno. Ispe debita que est certa expectatio future beatitudinis ex gratia et meritis pueniens.

Cassio. Pacta est iaz. magni psaltribus a deo conseruo. ubi a infirmitas humilitatis exprimit. a beneficia diuina monstrantur. ut unusquisq; considerans fragilitatem suam non superbiat a respiens misericordiam diuinam non expauescat.

Collect. Verba igit fratres animi que in hoc psalmo auditis: in corde vestro describite in vobis transformate in his deu laudate. si psalmus orat: o

rate. si gemit gemite. si timi; time te. speculum enim peregrinantiū est in hac vita in quo ppba hortat oes diligere deū. perseverare ostanter in bono xposito a sperare in dno quem supplices dep̄cemur ut nostris ifu det mentibus curam se diligendi. dēcō nobis fortitudinem contra hostium insidias a temptationes viri liter de certandi. quatinus calcatis contemptisq; secularibus spem nostram in ipso figentes valeamus ad illā dulcedinem peruenire quam in coeli patria suis electis preparauit: a scandit dñs n̄ ih̄s xps cui est honor a gla in secula seculo. Amen.

Psalmus. xxxi.

Beatū quorum Titulus talis est. Intellexus dauid. Cassio.

Cum generaliter omes psal. dicti sunt ad intellectu: vt eos sensus noster agnosceret: ne viuendi regulas ignoraret. Merito querendū videtur cur in hoc titulo posuerit intellectus dauid. Primo memit dauid ppter dñm xp̄m qm ad ip; respicit quicq; penitens iste discutens est. deinde intellectus ideo sequitur. quia nisi misericordia dñi suffragante peccata nostra intellectuimus ad penitentie studium peruenire non possumus. In alio quippe psalmo dictum est. Delicta quis intelligit. Hoc enim quod dicit intellectus. vt cuj nos intelligere diuinitas prestiterit R. in.